

Sigtuna
kommun

ÅRSREDOVISNING 2018

Antagen av kommunfullmäktige
25 april 2019

Innehåll

Förord	4
Förvaltningsberättelse	5
Sigtuna kommuns styr- och ledningssystem	5
Kommunfullmäktiges mål.....	6
Kommunfullmäktiges måluppfyllelse.....	7
Personalekonomisk redovisning	31
Uppföljning av privata utförare av kommunal verksamhet och avtalsamverkan.....	34
Finansiell analys	35
Kommunen och de kommunala bolagen	56
Ekonomiskt utfall och ställning	59
Resultaträkning	59
Balansräkning.....	60
Kassaflödesanalys	61
Redovisningsprinciper	62
Notförteckning	63
Ord och uttryck	66
Nyckeltal för kommunen	67
Fem år i sammandrag	67
Vart gick skattepengarna?	68
100 kr i skatt till kommunen användes under året på följande sätt.....	68
Kommunstyrelsen	69
Val till kommunfullmäktige	69
Personer som hade uppdrag i Kommunstyrelsen under perioden 1 januari 2018 - 17 oktober 2018.....	69
Personer som hade uppdrag i Kommunstyrelsen under perioden 18 oktober 2018 - 31 december 2018	70
Sigtuna kommuns organisation	71

Förord

Sigtuna kommun har påbörjat en helt nödvändig och genomgripande resa för att förändra och förbättra förmågan att leverera välfärdstjänster till invånarna. Bokslutet för 2018 visar tydligt att förändringsresan börjar ge resultat, även om vi har långt kvar innan vi är där vi behöver vara för att möta framtidens utmaningar.

Budget för 2018 byggde på att kommunen skulle göra sig helt oberoende av exploateringsvinster och ändå nå ett positivt resultat på 5,1 mkr. Vi lyckades inte nå det målet då resultatet utan exploateringsvinster för 2018 givit ett underskott om 3,8 mkr. Detta är ändå en kraftig förbättring mot tidigare års resultat (2015 års underskott på 65,4 mkr liksom underskotten 2016 och 2017 på dryga 26 mkr respektive år, exklusive exploateringsvinster). Vi är således, tack vare ett framgångsrikt effektiviseringsarbete ute i förvaltningarna, på god väg att stabilisera en ekonomi som under lång tid varit mycket svag. En hel del arbete återstår dock innan vi kan säga att vi står på fast mark och lever upp till ett effektivt nyttjande av skattebetalarnas pengar.

Även i verksamheterna märks denna positiva utveckling på flera ställen, mest glädjande är de kraftigt förbättrade skolresultaten i grundskolan. Tack vare ett systematiskt arbete med skolutvecklingsplanen har kommunens grundskolor gått från plats 153 bland landets 290 kommuner 2017, till plats 47 år 2018. Även den stora satsningen och systematiska arbetet med att motverka otryggheten i kommunen har börjat ge synliga och positiva resultat. Invånarnas upplevda trygghet har stigit från 38 (2017) till 43 (2018). Det är dock fortfarande oacceptabelt låga siffror varför det omfattande trygghetsarbetet fortsätter med oförminskad kraft.

Bokslutet för 2018 visar tyvärr också på fortsatt stora utmaningar gällande kvaliteten vi levererar i våra tjänster. Inom till exempel äldreomsorgen (såväl hemtjänsten som särskilda boenden) ligger Sigtuna kommun kvar på en alldeles för låg nivå jämfört med övriga kommuner i Sverige och endast en svag förbättring kan noteras. Vi kan också notera att kostnadsläget i många av våra verksamheter fortsatt är högre än i andra kommuner. Kombinationen av höga kostnader och låga kvalitetsresultat är inte acceptabelt. Därför genomförs nu stora reformer för att förändra en situation som inte uppvisat några signifikanta förbättringar på många år.

Sammantaget kan sägas att bokslutet för 2018 bjuder på flera glädjemen som visar att vi är på rätt väg. Den pekar samtidigt på att vi har mycket kvar att göra innan vi når målet där Sigtuna kommuns verksamheter tillhör de 50 bästa i landet och där invånarna får maximalt värde för sina skattepengar.

Olov Holst, kommunstyrelsens ordförande (M)

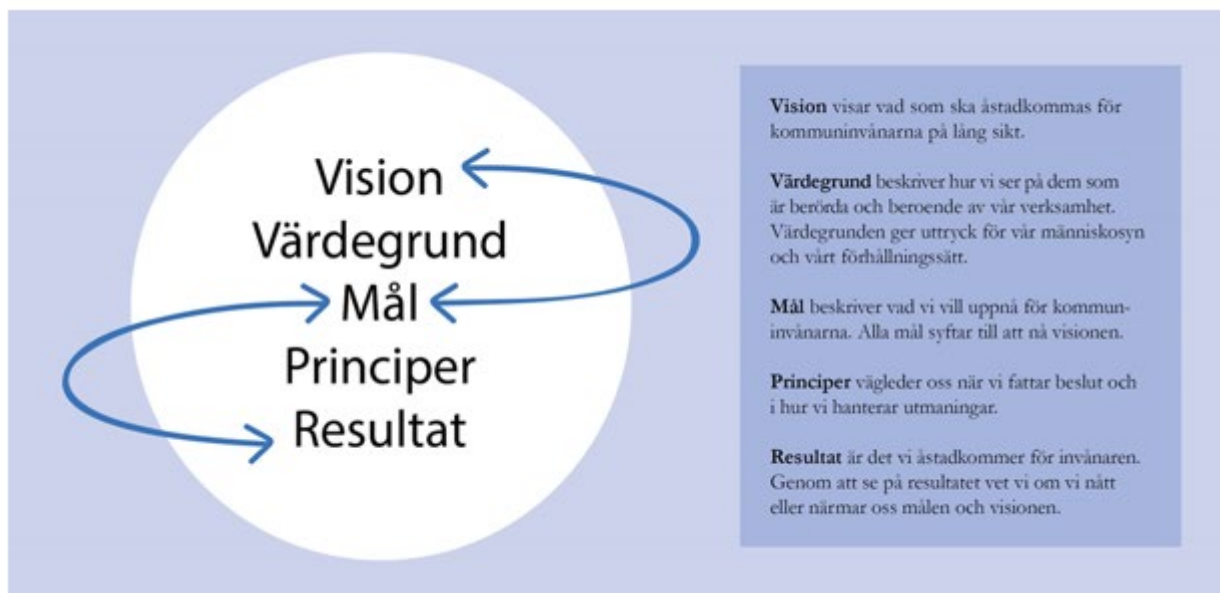
Förvaltningsberättelse

Sigtuna kommuns styr- och ledningssystem

Ett styr- och ledningssystem är ett samlingsbegrepp för de olika arbetssätt och strukturer som syftar till att styra verksamheterna i önskad riktning samt för hur verksamheterna följs upp och utvärderas. Sigtuna kommuns styr- och ledningssystem syftar till att åstadkomma resultat för invånaren med sikte på kommunens vision. Systemet stöttar ständig förbättring och säkrar en hållbar utveckling utifrån de politiska målen och ambitionerna. Målen beskriver vad kommunen vill uppnå för kommuninvånarna. Alla mål syftar till att nå visionen. Resultat är det som åstadkoms för invånaren. Genom att se på resultaten ser man om målen nåtts eller om kommunen närmar sig målen.

Sigtuna kommuns ambition är att bättre möta invånarnas krav och behov och vara en attraktiv arbetsgivare. För att ha bästa möjliga förutsättningar att göra detta och nå goda resultat pågår ett långsiktigt utvecklingsarbete. Kommunens kvalitetsarbete ska vara en naturlig del av dess styr- och ledningssystem och därför i större utsträckning kopplas till kommunens struktur för styrning, uppföljning och utveckling.

Sigtuna kommuns styr- och ledningssystem

Mål och budget fastställs av kommunfullmäktige och är kommunens viktigaste verktyg för planering och styrning av kommunen och dess verksamheter. I *Mål och budget* fastställs övergripande mål för kommunen och hur dess samlade resurser ska prioriteras mellan olika nämnder och verksamheter. Kommunalagen reglerar kommunernas verksamhetsstyrning genom att det ställs krav på att det ska formuleras mål för god ekonomisk hushållning.

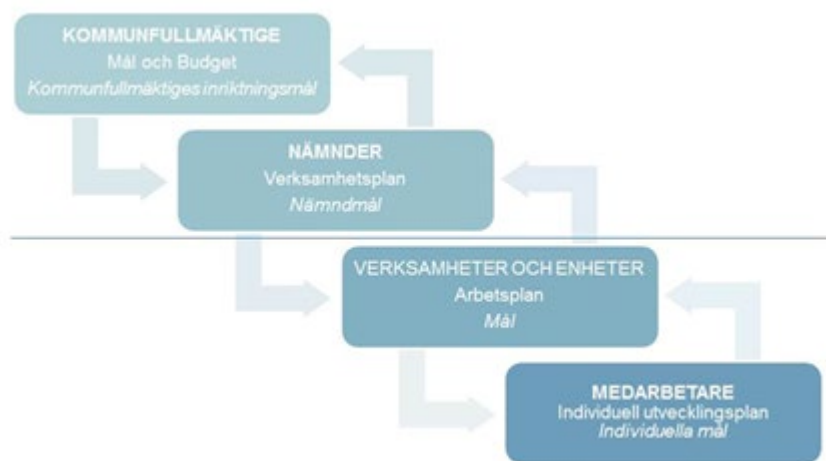
Sigtuna kommuns målstruktur har succesivt reviderats med färre mål på alla nivåer och framtagande av resultatindikatorer till respektive mål för att följa utvecklingen över tid och i jämförelse med andra. Kommunövergripande utvecklingsarbete pågår som syftar till att ytterligare tydliggöra mål och målkedjor, öka relevansen i indikatorer samt förbättra analys, jämförelser och uppföljning.

I *Mål och budget 2018-2020* utgörs de verksamhetsmässiga målen av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål samt målet att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål visar den riktning som kommunen ska ha under mandatperioden. Målen är formulerade inom områdena ekonomisk hållbarhet, ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och demokratisk hållbarhet. Till dessa kommer tre finansiella mål.

Utifrån fullmäktiges övergripande mål har kommunstyrelse och nämnder utarbetat nämndmål i sina verksamhetsplaner. Utifrån dessa fastställer verksamheter och enheter mål och aktiviteter i sina arbetsplaner.

I delårsrapporter och årsredovisning sker uppföljning och analys av mål, indikatorer, ekonomi och verksamhet.

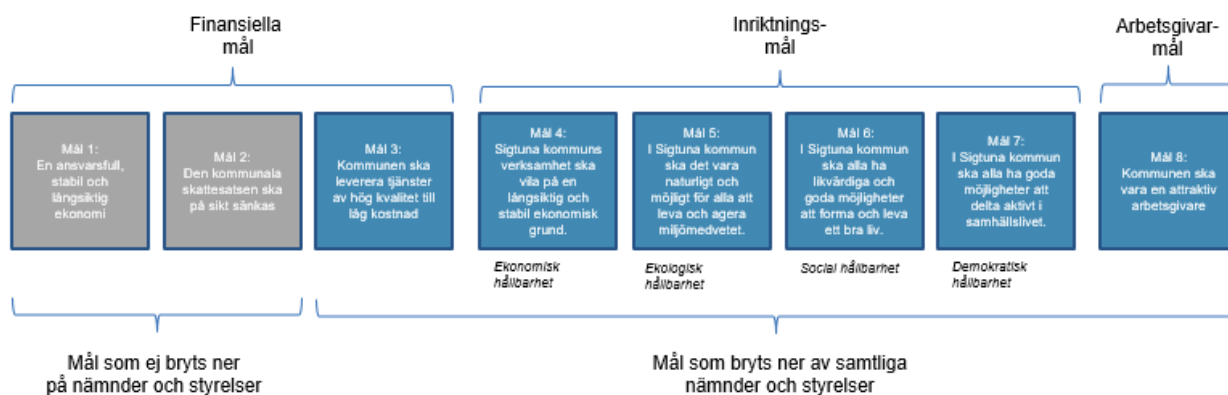
Styrhierarki och mål på olika nivåer

Kommunfullmäktiges mål

I *Mål och budget 2018-2020* fastställdes åtta övergripande mål för kommunen av tre olika typer. Målen finns inom det finansiella perspektivet, inriktningsmål inom fyra hållbarhetsperspektiv och ett arbetsgivar-mål. Tillsammans uppfyller de kraven i kommunallagen att mål för god ekonomisk hushållning ska upprättas.

- Tre finansiella mål för att skapa utrymme för verksamhetsutveckling och investeringar. En god ekonomi är en förutsättning för goda resultat och hög måloppfyllelse. Två av dessa mål ligger på en kommunövergripande nivå, det tredje bröts ner på nämnder och verksamheter.
- Fyra inriktningsmål med var sitt perspektiv för hållbar utveckling i Sigtuna kommuns verksamheter - ekonomisk hållbarhet, ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och demokratisk hållbarhet. Dessa fyra mål har brutits ner av samtliga nämnder och verksamheter.
- Ett arbetsgivar-mål för att säkerställa att Sigtuna kommun möter utmaningarna i att vara en attraktiv arbetsgivare på arbetsmarknaden. Detta mål har brutits ner på nämnd och verksamheter.

Kommunfullmäktiges måluppfyllelse

För att analysera och bedöma utvecklingen för nämndmålet har mätbara resultatindikatorer tagits fram till respektive nämndmål. Analys och bedömning grundar sig på indikatorernas utveckling över tid. I vissa fall kompletteras detta med analys och bedömning av de strategiska aktiviteter som genomförts under året för att förbättra måluppfyllelsen. Nämndernas verksamhetsberättelser redovisar analys av måluppfyllelse för respektive nämndmål.

Analys av måluppfyllelse på kommunnivå

För att analysera och bedöma om utvecklingen för kommunfullmäktiges inriktningsmål går i rätt riktning används även övergripande indikatorer till respektive inriktningsmål. Dessa övergripande indikatorer speglar den övergripande utvecklingen i kommunen och är inte alltid en direkt funktion av aktiviteter i den kommunala verksamheten. Utvecklingen för de övergripande indikatorerna fångar därigenom även samhällsutvecklingen i Sigtuna kommun.

Denna utveckling på kommunnivå kompletteras av nämndernas analys och bedömning av utfall på mätbara indikatorer som tagits fram till ett av de finansiella målen, de fyra inriktningsmålen samt arbetsgivarmålet. Nämnderna har också analyserat och bedömt genomförd verksamhet under 2018 i relation till beslutade mål.

Sammanfattande analys och bedömningskala

Till grund för den slutliga bedömningen av inriktningsmålet ligger därmed en sammanfattande analys. I denna analys framgår att olika verksamhet och olika indikatorer kan visa olika utveckling inom ett och samma inriktningsmål.

För bedömning att utvecklingen går i rätt riktning ska ett flertal av nämndernas indikatorer och nämndernas måluppfyllelse liksom ett flertal av de övergripande indikatorerna ha utvecklats positivt under året.

Ett mål kan antingen bedömas som att utvecklingen är *god/går i rätt riktning*, eller att utvecklingen *inte går i rätt riktning*. Rätt riktning innebär att utvecklingen har varit *positiv* under året i jämförelse med föregående år eller mätning. Om måluppfyllelsen är *bristande/inte går i rätt riktning* innebär att utvecklingen varit *negativ* i förhållande till föregående år eller mättillfälle. Om den samlade bilden av utvecklingen inom ett inriktningsmål visar på såväl positiva som negativa delar och ingendera klart överväger, kan bedömningen bli *oförändrad/dehvis i rätt riktning*.

Saknas underlag till indikatorer och/eller är det av andra skäl inte möjligt att göra en bedömning är det i undantagsfall möjligt att använda ett fjärde skalsteg visar att målutvecklingen *ej är möjligt att bedöma*.

Nedan presenteras bedömning och analys för respektive mål 2018. Nämndernas analys av måluppfyllelse och utveckling av indikatorer redovisas i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen reglerar kommunernas verksamhetsstyrning genom kravet på formulerade mål för god ekonomisk hushållning. Begreppet god ekonomisk hushållning innefattar såväl ett finansiellt perspektiv som ett verksamhetsperspektiv som tar sikte på kommunernas förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

I *Mål och budget 2018-2020* utgörs det finansiella perspektivet av de tre målen avseende en stabil ekonomi, sänkt skattesats och tjänster med hög kvalitet till låg kostnad. De verksamhetsmässiga målen utgörs av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål samt målet att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Utvecklingen för vart och ett av dessa analyseras och bedöms under avsnittet kommunfullmäktiges måluppfyllelse.

- Sammanfattningsvis bedöms måluppfyllelsen inom de tre finansiella målen för 2018 enligt följande:
  - Måluppfyllelsen för målet om ansvarsfull, stabil och långsiktig ekonomi bedöms delvis gå i rätt riktning.
  - Måluppfyllelsen för målet att på sikt sänka kommunens skattesats bedöms som oförändrad.
  - För målet att leverera tjänster av hög kvalitet till låg kostnad bedöms måluppfyllelsen ha gått i rätt riktning.
- Sammanfattningsvis bedöms måluppfyllelsen inom de fyra hållbarhetsmålen för 2018 enligt följande:
  - För tre av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål, målen inom ekonomisk, social och demokratisk hållbarhet, har utvecklingen gått i rätt riktning.
  - Utvecklingen har gått delvis i rätt riktning för ett inriktningsmål, ekologisk hållbarhet.
  - Också arbetsgivarmålet bedöms delvis gått i rätt riktning.

Sammantaget bedöms kommunen delvis uppnått god ekonomisk hushållning utifrån de mål som kommunfullmäktige fastställde inför 2018. Det kvarstår utmaningar i att stärka kommunens ekonomi och i att förbättra måluppfyllelsen för de inriktningsmål där utvecklingen delvis gått i rätt riktning.

Mål 1: En ansvarsfull, stabil och långsiktig ekonomi

Som stöd för att analysera och följa upp målet ”En ansvarsfull, stabil och långsiktig ekonomi” har indikatorer tagits fram, dels utifrån *Mål och Budget 2018-2020*, dels utifrån vanliga indikatorer i sektorn. I analysen används sju indikatorer. Indikatorerna analyseras med huvudsakligt fokus på utvecklingen jämfört med föregående år.

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen inom detta mål är att utvecklingen delvis går i rätt riktning under 2018.

Indikatorn ”Ekonomi i balans och oberoende av engångsintäkter”

Ekonomi i balans och oberoende av engångsintäkter uppnås genom att Sigtuna kommun eftersträvar en god ekonomisk hushållning där målsättningen är att resultatet exklusive engångsintäkter succesivt ska öka för att år 2020 uppgå till 2 procent av periodens skatteintäkter och statsbidrag. År 2017 uppgick resultatet exklusive engångsintäkter (exploateringsvinster) till -26,8 mnkr. För år 2018 uppgår resultatet exklusive exploateringsvinster till -3,8 mnkr, vilket är en förbättring med 23 mnkr jämfört med föregående år. Resultatet har succesivt ökat och indikatorn går i positiv riktning.

Indikatorn ”Engångsintäkter ska endast i undantagsfall användas för att täcka underskott i driften”

Engångsintäkter om 20,6 mnkr (exploateringsvinster) ingår i det slutliga resultatet på 16,8 mnkr för 2018. Indikatorn har därmed inte uppnåtts för kalenderåret 2018.

Indikatorn ”Upptagande av nya lån får inte överskrida summan av avskrivningar och exploateringsvinster såvida inte absolut nödvändiga investeringar i den kommunala kärnverksamheten kräver detta.”

Utvecklingen av upptagna lån i relation till nivån på avskrivningar och exploateringsvinster framgår av nedanstående tabell. Finansieringen av 2018 års investeringar har kunnat ske med egna under året tillförda medel samt tillgängliga likvida medel. Lånen har sammantaget minskat något under 2018 bland annat genom att tillgängliga likvida medel använts till investeringar. Indikatorn har därmed uppnåtts.

	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31
Lån (mnkr)	1245,0	1507,0	1504,7
Förändringar av lånen		253,2	-2,6
Avskrivningar och exploateringsvinster		164,1	171,8

Indikatorn ”Marknadsmässig avkastning ska avkrävas alla kommunala bolag när så anses möjligt”

För 2018 har det helägda bostadsbolaget AB Sigtunahem lämnat marknadsmässig avkastning. Kravet på utdelning från bolaget uppgår till 5 mnkr vilket motsvarar 12,5 procent av bolagets aktiekapital. Bolaget lämnade förväntad utdelning och indikatorn har därmed uppnåtts för 2018.

Indikatorn ”Nämndernas budgethållning”

För en ansvarsfull, stabil och långsiktig ekonomi bedöms nämndernas budgethållning vara central. Nämnderna sammantaget redovisar ett underskott mot budget. Underskott redovisar individ- och familjeomsorgsnämnden samt överförmyndarnämnden, övriga redovisar ett överskott eller ett resultat i nivå med budget. Indikatorn har därmed inte uppnåtts för 2018.

Indikatorn ”Självfinansieringsgraden av genomförda investeringar”

Självfinansieringsgraden av investeringar visar i vilken utsträckning investeringar finansieras med egna medel och påverkas främst av kommunens resultatnivå inklusive exploateringsvinster och avskrivningsnivå i förhållande till genomförda investeringar. Låg självfinansieringsgrad ger behov av extern finansiering i form av ökad upplåning. Förändringen av självfinansieringsgraden (resultat och avskrivningar i förhållande till investeringar i anläggningstillgångar) framgår av nedanstående tabell.

För 2018 uppgår självfinansieringsgraden till 63 procent vid bruttoinvesteringsnivå på 267,3 mnkr. Föregående år uppgick investeringsnivån brutto till 360,0 mnkr med en självfinansieringsgrad på 38 procent. Resultat och avskrivningar har ökat jämfört med 2017 samtidigt som investeringsutgifterna minskade jämfört med föregående år. Investeringarna har huvudsakligen gått till kärnverksamheter som skolor och förskolor. Indikatorn har 2018 utvecklats i positiv riktning jämfört med föregående år.

	2016	2017	2018
Självfinansieringsgrad (%)	38	38	63

Indikatorn "Soliditet"

Soliditet är ett mått som ofta används som jämförelsemått på långsiktig ekonomisk styrka. Måttet som tas ur balansräkningen visar hur stor andel av tillgångarna som finansieras av eget kapital. Ett högt mått visar att tillgångarna i stor utsträckning finansierats med eget kapital. Ett lågt mått visar att extern finansiering av tillgångarna överväger, bland annat lån. Utvecklingen över tid indikerar om den långsiktiga ekonomiska ställningen förstärks eller försvagas. Soliditeten har sjunkit succesivt men är oförändrad jämfört med föregående år. Indikatorn utvecklades därmed i svagt positiv riktning för 2018.

	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31
Soliditet (%)	32	29	29

Mål 2: Den kommunala skattesatsen ska på sikt sänkas

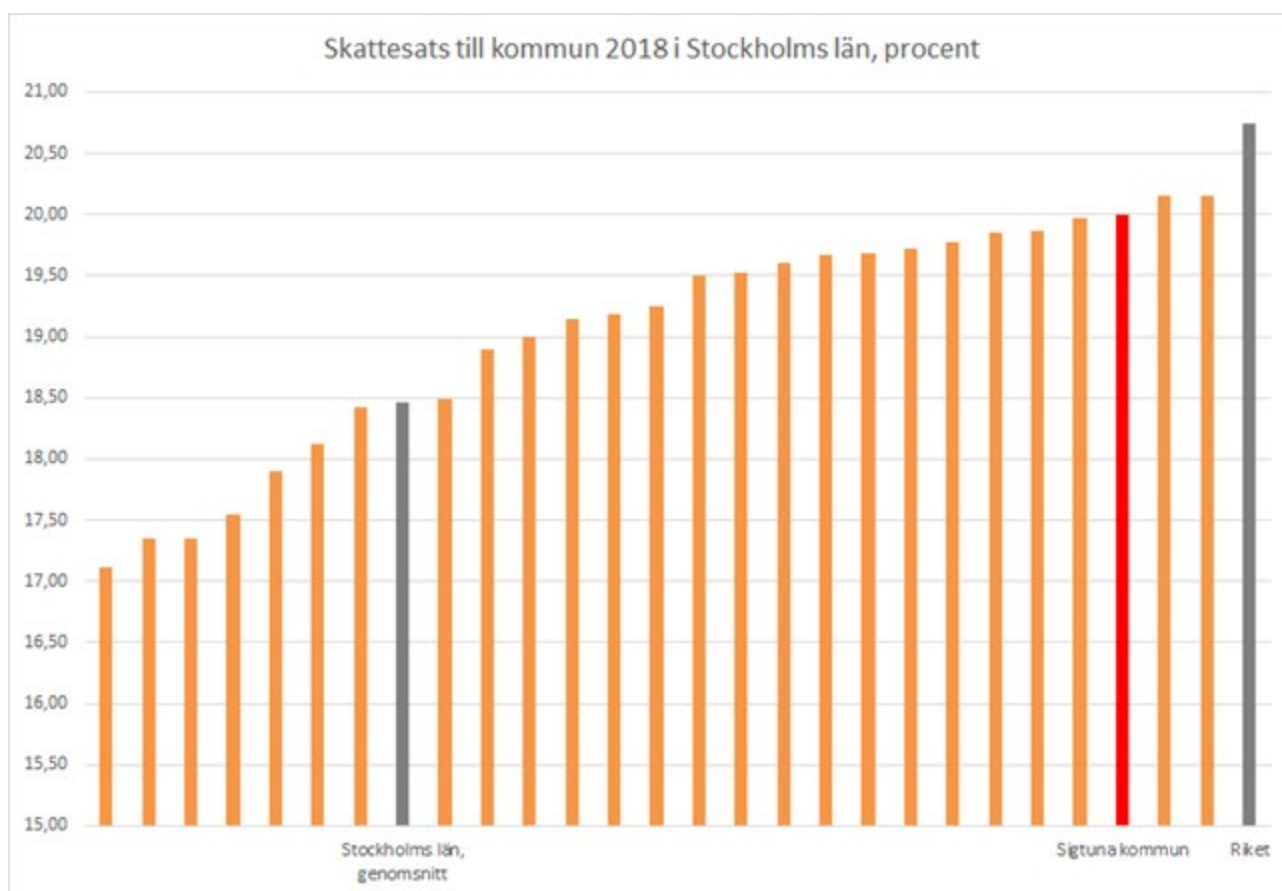
Kommunfullmäktige beslutade i *Mål och budget 2018-2020* att Sigtuna ska vara en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Därför måste skattenivån överensstämma med servicen och utbudet i kommunen.

När balans uppnåtts i den kommunala budgeten samtidigt som kommunala verksamheter har erhållit nödvändiga resurser, är intentionen att stegvis sänka skatten till en nivå med jämförbara kommuner i närområdet genom att använda delar av överskottet från drift och exploateringsverksamhet.

Sammantaget bedöms måluppfyllelsen inom detta mål vara oförändrad under 2018.

Den kommunala skattesatsen har de senaste åren varit oförändrad, 20,00 procent, vilket är högre än länssnittet men lägre än snittet i riket. Skattesatsen i Sigtuna kommun är den tredje högsta i länet.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Skattesats till kommun, procent (%)	20,00	20,00	20,00	20,74	18,47

Mål 3: Kommunen ska leverera tjänster av hög kvalitet till låg kostnad

Kommunfullmäktiges målsättning är att de kommunala kärnverksamheterna på sikt ska nå en stabil nivå där kommunen kontinuerligt tillhör de 50 bästa landet.

Detta mål infördes i *Mål och budget 2018-2020*. Under 2018 har uppföljningen utvecklats med ett antal indikatorer i utvalda kommunala kärnverksamheter (förskola, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg). I flera av dessa indikatorer presenteras nya data sedan delårsrapport per augusti 2018.

Då enbart grundskolan för närvarande har en samlad ranking för hela verksamheten redovisas för övriga verksamheter ett (ibland två) kvalitetsmått (kostnad per brukare/invånare/elev samt nettokostnadsavvikelse). Nettokostnadsavvikelse indikerar om kostnadsläget är högt eller lågt, givet förutsättningar i kostnadsutjämningsystemet såsom demografi, socioekonomi, lönekostnader mm. Positiva värden indikerar ett högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Därutöver jämförs utfallet med övriga kommuner i länet och riket samtidigt som Sigtuna kommuns plats bland landets kommuner redovisas. Rangordningen bygger på redovisning från databasen Kolada. Ju lägre platsiffra, desto bättre rangordning (tex rangordning 35 = 35:e plats i landet).

Utöver de övergripande indikatorerna görs en sammanställning av nämndernas bedömningar av måluppfyllelse i sina verksamhetsberättelser. Där följs respektive kärnverksamhet upp genom egna indikatorer och resultat från eventuella strategiska insatser.

Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen 2018 har gått i rätt riktning, framför allt tack vare den kraftiga förbättringen av resultat i grundskolan. I flera av kommunens kärnverksamheter har utvecklingen av kostnadsläget varit positiv. Det återstår emellertid fortfarande en del utmaningar innan Sigtuna kommun genomgående tillhör landets 50 bästa kommuner gällande leverans av tjänster till hög kvalitet och låg kostnad i alla verksamheter.

Förskola

Medborgarnas bedömning av kommunens förskoleverksamhet ligger relativt konstant sedan några år. *Nöjd Medborgar Index* ligger dessutom under genomsnittet för riket och länet också för 2018. Sigtuna kommun placerar sig bättre än tidigare år i förhållande till andra kommuner i landet, en stor anledning bedöms vara färre deltagande kommuner 2018.

Kostnaderna (kronor/inskrivet barn) ligger i nivå med riket men högre än länet som helhet. Vid en jämförelse av kostnaden per invånare ligger Sigtuna kommun bland de dyrare i landet, en skillnad som också ökat de senaste åren.

Nettokostnadsavvikelsen visar kostnaderna är lägre än förväntat givet förutsättningarna, samtidigt som kostnaderna i länet är ännu lägre än förväntat.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Nöjd Medborgar Index - Förskola	59	58	59	64	65
Rangordning, plats bland deltagande kommuner	93	116	113	-	-

SCB:s medborgarundersökningar genom Kolada. Höga värden (resultat) motsvarar låga rangordningstal. 111 rapporterade kommuner år 2018, tidigare år 131 respektive 136. Data tillkommer löpande också för tidigare år varför rangordning kan ändras mellan rapporteringstillfällena.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad förskola, kr/ inskrivet barn	148 031	144 729	140 001	147 477	145 058
Rangordning, plats i landet	154	180	182	-	-

SCB och Skolverket genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad förskola, kr/ inv	8 908	8 515	8 096	6 886	7 816
Rangordning, plats i landet	283	277	272	-	-

SCB och Skolverket genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	-3,0	-0,3	2,5	2,6	-7,1
Rangordning, plats i landet	86	138	151	-	-

SKL genom Kolada. Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för förskola inkl. öppen förskola, kr/ inv. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

Grundskola

Sigtuna kommun gjorde 2018 en kraftig förbättring vad gäller det sammanvägda resultatet för elever i årskurs 9 (utvalda skolresultat samt avvikelser från det modellberäknade värdet för dessa). 2015 var utfallet 196 för att 2018 vara den 47:e bäst placerade kommunen i Sverige. Målet att vara bland de 50 högst rankade i landet är därmed uppfyllt.

Kostnaderna för den kommunala grundskolan följer den fortsatt ökande trend som också kan noteras för hela riket. Kommunens kostnader per elev var år 2017 något högre jämfört med Stockholms län, däremot lägre än genomsnittlig nivå för riket.

Nettokostnadsavvikelsen indikerar samtidigt att Sigtuna kommuns kostnader 2017 var lägre än förväntat givet de förutsättningar som råder, också det i linje med de senaste årens trend.

	Utfall		
	2018	2017	2016
Sammanvägt resultat i kommunala grundskolor, ranking	47	156	153

SKL genom Kolada. Goda resultat motsvarar låga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2018.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad kommunal grundskola åk 1-9, kr/ elev	109 727	105 769	98 370	111 685	107 038
Rangordning, plats i landet	151	155	167	-	-

SKL genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 288 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad grundskola F - åk 9, kr/ inv	13 021	12 406	11 675	12 588	13 063
Rangordning, plats i landet	195	200	224	-	-

SKL genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Nettokostnadsavvikelse grundskola inklusive förskoleklass, (%)	-5,9	-3,9	-3,1	3,0	-5,3
Rangordning, plats i landet	44	82	80	-	-

SCB genom Kolada. Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för grundskola inkl. förskoleklass, kr/ inv. Höga värden (nettokostnadsavvikelser) motsvarar höga rangordningstal. 288 rapporterade kommuner år 2017.

Gymnasieskola

Andelen gymnasieelever med examen inom 3 år har sjunkit något för 2018, och är nu något lägre än länets. Utfallet är fortfarande högre än i landet och Sigtuna fortsätter att ha en bit kvar till de 50 högst rankade kommunerna i riket.

Kostnaderna (kronor/elev) har minskat något mellan 2016 och 2017, och kostnaderna per elev ligger 2017 lägre än såväl riket som länet. Kostnadsutvecklingen i riket har gått åt motsatt håll mot Sigtuna kommun. Nettokostnadsavvikelsen indikerar att kostnaderna är lägre än förväntat men nettokostnadsavvikelsen i länet visar än lägre kostnader än utfall.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Gymnasieelever med examen inom 3 år från kommunala skolor, andel (%)	54,8	58,7	36,2	51,9	56,4
Rangordning, plats i landet	148	133	198	-	-

SCB genom Kolada. Goda resultat motsvarar låga rangordningstal. 205 rapporterade kommuner år 2018.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad kommunal gymnasieskola, kr/ elev	131 791	138 831	111 874	153 139	143 837
Rangordning, plats i landet	110	166	62	-	-

SCB genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 233 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	-0,8	-2,8	-6,5	-	-6,8
Rangordning, plats i landet	122	101	52	-	-

SCB genom Kolada. Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för gymnasieskolan, kr/inv. Höga värden (nettokostnadsavvikelser) motsvarar höga rangordningstal. 288 rapporterade kommuner år 2017.

Individ- och familjeomsorg

Den samlade bedömningen av Individ- och familjeomsorgens verksamhet i Sigtuna har efter 2017 års nedgång klättrat tillbaka upp till att vara i linje med rikets genomsnitt. Andelen brukare som är nöjda med kommunens stöd är därtill högre än genomsnittet i Stockholms län.

Kostnaderna 2017 ligger högre än länet och riket. Nettokostnadsavvikelsen har försämrats sedan 2015 men förbättrats jämfört med 2016. För 2017 visar nettokostnadsavvikelsen högre kostnader än förväntat medan länet visar lägre kostnader än förväntat.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Brukare som är nöjda med stöd från kommunen (individ- och familjeomsorg), andel (%)	85	63	89	85	81
Rangordning, plats i landet	68	74	22	-	-

SCB genom Kolada. Goda resultat motsvarar låga rangordningstal. 132 rapporterade kommuner år 2018.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/ inv	4 421	4 236	3 918	4 050	3 568
Rangordning, plats i landet	190	197	182	-	-

SCB genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Nettokostnadsavvikelse, individ- och familjeomsorg, (%)	1,9	3,5	-5,2	-	-9,3
Rangordning, plats i landet	111	136	81	-	-

SCB genom Kolada. Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för individ- och familjeomsorg, kr/ inv. Höga värden (nettokostnadsavvikelser) motsvarar höga rangordningstal. 288 rapporterade kommuner år 2017.

Äldreomsorg

Enligt brukarundersökningarna för helhetssynen av äldreomsorgen (hemtjänst och särskilt boende) har Sigtuna kommun i stort sett behållit fjolårets förbättring. Tillfredsställelsen på riks- och länsnivå har å andra sidan minskat, i länet såpass att Sigtuna kommun närmar sig genomsnittet. En viss klättring i rangordning bland landets kommuner kan noteras.

En jämförelse av kostnader inom äldreomsorgens hemtjänst per hemtjänsttagare visar att Sigtuna kommuns kostnader är lägre än rikets men högre än länets. Kostnaderna per brukare inom äldreomsorgens särskilda boende ligger dock högre än både genomsnittlig nivå för riket och Stockholms län.

Kostnaderna inom äldreomsorgen och hemtjänsten per invånare (65 år och äldre) förefaller vara fortsatt förhållandevis låga jämfört med andra kommuner i riket, och i paritet med dem i länet. Motsvarande kostnader för äldreomsorgens särskilda boende per invånare (65 år och äldre) är å andra sidan högre än både riket och länet, samtidigt som skillnaden ökat de senaste åren.

Nettokostnadsavvikelsen visar på förbättring sedan 2016.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Brukare som är nöjda med kommunens hemtjänst inom äldreomsorgen, andel (%)	84	85	77	91	86
Rangordning, plats inom landet	263	270	286	-	-

Socialstyrelsen genom Kolada. Höga värden (resultat) motsvarar låga rangordningstal. 290 redovisade kommuner år 2018.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Brukare som är nöjda med särskilt boende inom äldreomsorgen, andel (%)	79	75	80	82	78
Rangordning, plats i landet	196	251	207	-	-

Socialstyrelsen genom Kolada. Höga värden (resultat) motsvarar låga rangordningstal. 289 redovisade kommuner år 2018.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/ hemtjänsttagare	227 596	205 657	195 536	263 712	191 730
Rangordning, plats i landet	87	74	72	-	-

SCB genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 286 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/ brukare	1 099 933	1 080 549	966 427	892 546	878 927
Rangordning, plats i landet	253	257	237	-	-

SCB genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 275 rapporterade kommuner år 2017

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/ inv 65 år och äldre	51 478	50 205	45 164	62 141	52 693
Rangordning, plats i landet	32	32	14	-	-

SCB genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/ inv 65 år och äldre	36 656	33 595	29 644	35 476	31 856
Rangordning, plats i landet	186	148	87	-	-

SCB genom Kolada. Höga värden (kostnader) motsvarar höga rangordningstal. 290 rapporterade kommuner år 2017.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-10,2	-7,2	-12,8	-	-6,3
Rangordning, plats i landet	34	50	25	-	-

SCB genom Kolada. Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för äldreomsorg, kr/ inv. Höga värden (nettokostnadsavvikelser) motsvarar höga rangordningstal. 288 rapporterade kommuner år 2017.

Nämndernas bedömning av måluppfyllelse

Nedan redovisas ett sammandrag av nämndernas bedömning av att uppnå en leverans av kommunala tjänster av hög kvalitet till låg kostnad. En mer detaljerad redogörelse återges i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Fem av åtta rapporterande nämnder (KS, BUN, KoF, UAN och ÄON) bedömer att måluppfyllelsen 2018 går i rätt riktning. Som exempel kan nämnas:

- Höjda skolresultat.
- Fler insatser med delfinansiering från andra parter, såsom ruinrenovering och läsprojekt.
- Ökande andel studerande på vuxenutbildning och sfi som rekommenderar sin skola till andra.

Två nämnder (IFO och MHN) bedömer att måluppfyllelse 2018 fortsatt går i delvis rätt riktning.

En nämnd (BTN) rapporterar att måluppfyllelsen 2018 inte går i rätt riktning. Anledningen till detta är bland annat högt ärendeflöde i kombination med hög vakansgrad som gett förseningar i verksamheten.

Mål 4 för ekonomisk hållbarhet: Sigtuna kommuns verksamhet ska vila på en långsiktig och stabil ekonomisk grund

Bedömningen av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål om att verksamheten ska vila på en långsiktig och stabil ekonomisk grund sker genom analys av nitton indikatorer indelade i fyra huvudområden.

Detta mål överlappar till del kommunfullmäktiges mål 1 och 3 under finansiell hållbarhet, där mål 1 redovisar analys av den interna kommunala ekonomin och mål 3 återger analys av effektivitet i de kommunala verksamheterna. Under mål 4 redovisas utfall på ett antal övergripande indikatorer för att visa utvecklingen inom ekonomisk hållbarhet för kommunens invånare, liksom faktorer som påverkar densamma.

Utöver de övergripande indikatorerna görs en sammanställning av nämndernas bedömningar av måluppfyllelse i sina verksamhetsberättelser. Där följs respektive kärnverksamhet upp genom egna indikatorer och resultat från eventuella strategiska insatser.

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen inom ekonomisk hållbarhet för 2018 är att utvecklingen går i rätt riktning. Inom de flesta områden noteras positiva utfall. De uteblivna investeringarna för Märsta station utgör dock en risk för framtiden.

Näringslivsklimat

Näringslivsklimatet i Sigtuna kommun fortsätter vara överlag positivt, där företagen är relativt sett fortsatt nöjda med kommunens service till företag. Även om resultatet sjunkit något enligt måttet *Nöjd Kund Index* är resultatet ändå på en godtagbar nivå för en kommun i Storstockholm.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Företagens nöjdhet med kommunens service, NKI 1-100	71	75	69	71	68

SKL. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning, resultatet för 2018 presenteras i delår 1 2019.

Trenden med många nystartade företag i kommunen fortsätter, och det totala antalet aktiebolag ökade 2017. 2018 års utfall presenteras senare under våren 2019. Det är en fortsatt hög efterfrågan på mark vilket bidrar till att skapa nya arbetstillfällen.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Antal arbetstillfällen i kommunen per 1 000 invånare	616	609	607	470	550

Egen beräkning utifrån SCB.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Antal nyregistrerade aktiebolag/ 1 000 inv	4,13	5,01	4,24	4,75	7,77
Antal registrerade aktiebolag/ 1 000 inv	47,58	45,07	41,39	55,16	82,83

Egen beräkning utifrån Bolagsverket och SCB. Resultat för 2018 presenteras i delårsrapport 1 för 2019.

Kunskap och kompetens

Invånarnas kunskap och kompetens är ett område där det finns utmaningar, samtidigt som positiva resultat har noterats under året vilket indikerar fortsatt god utveckling.

Andelen invånare (25-64 år) med eftergymnasial utbildning vid årsskiftet 2017/2018 ökade något jämfört med föregående år. Utfallet för årsskiftet 2018/2019 presenteras i första delårsrapporten för 2019.

Utvecklingen är positiv, Sigtuna kommuns utbildningsnivå är högre än i riket, om än lägre än i Stockholms län.

	Utfall			Jämförelser 2017		Könsuppdelat 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	35,2	35,0	34,6	32,8	45,9	31,1	39,7

SCB genom Kolada. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning, resultat för 2018 presenteras i delårsrapport 1 2019.

2018 ökade andelen av kommunens gymnasieelever som tar examen inom fyra år, vilket bröt en flerårig negativ trend.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Gymnasieelever (folkbokförda i Sigtuna kommun) med examen inom 4 år, andel (%)	64,7	55,3	60,7	71,8	71,3	69,5	60,5

Skolverket genom Kolada. Utfall 2018 avser elever som påbörjade gymnasientbildning läsåret 2014/15.

Andelen elever skrivna i Sigtuna kommun som är behöriga till yrkesprogram fortsatte att öka 2018. Kommunen har nu större andel behöriga än i riket, och börjar komma ifatt länet.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram (folkbokförda i Sigtuna Kommun), andel (%)	88,0	85,6	85,0	84,0	90,2	89,0	86,9

Skolverket genom Kolada.

Egenförsörjning

Den samlade bedömningen av området egenförsörjning är att utvecklingen går i rätt riktning. Arbetsmarknaden har varit god under 2018, sysselsättningen har ökat och arbetslösheten minskat.

Arbetslösheten i Sigtuna kommun bland befolkningen 16-64 år är även fortsatt lägre än i riket, men högre än Stockholms län. Andelen som gick vidare till arbete eller studier från Sigtuna kommuns arbetsmarknadsinsatser var högre 2018 än föregående år.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av registerbaserad arbetskraft 16-64 år, andel (%)	6,8	6,9	6,8	7,0	5,9	7,3	6,4

Arbetsförmedlingen

Ungdomsarbetslösheten har minskat mer än arbetslösheten för hela arbetskraften. Det gäller riket, Stockholms län och Sigtuna kommun.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av registerbaserad arbetskraft 18-24 år (%)	6,2	6,5	7,5	8,9	6,2	5,0	7,2

Arbetsförmedlingen

Uppgifter om invånare som erhållit ekonomiskt bistånd publiceras inte för 2017. Under 2019 kommer inte Socialstyrelsen publicera indikatorer på grund av byte av plattform. Sigtuna kommuns egen statistik visar att det genomsnittliga antalet hushåll varje månad som erhåller försörjningsstöd var lägre 2018 jämfört med föregående år.

	Utfall			Jämförelse 2016	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%)	-	3,2	3,2	4,1	2,5

Socialstyrelsen genom Kolada. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning. Under 2019 kommer inte Socialstyrelsen publicera indikatorer på grund av byte av plattform.

Andelen nyanlända i Sigtuna kommun som börjat arbeta eller studera inom 90 dagar efter att ha lämnat etableringsuppdraget ökade 2017 jämfört med 2016. Fler kvinnor lämnade etableringsuppdrag 2017 än tidigare år.

Andelen är högre än i såväl riket som i Stockholms län.

	Utfall			Jämförelse 2017		Könsuppdelat 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Nyanlända som lämnat etableringsuppdrag för studier eller arbete (status efter 90 dagar), andel (%)	51	48	48	36	45	45	54

SCB genom Kolada. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning, data för 2018 presenteras i delårsrapport 2 för 2019.

Samhällsutveckling

Utvecklingen inom området har nästan nått upp i prognosticerad nivå. I *Mål och budget 2018-2020* var utgångspunkten en befolkningsökning om 2,2 procent. Detta liksom takten i bostadsbyggande har hållit i sig under 2018. På sikt kvarstår dock risken att bostadsbyggandet kan bromsa in, framför allt bedöms de uteblivna investeringarna till Märsta station utgöra en risk för kommunens utveckling.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Antal invånare, totalt	48 130	47 146	46 274	10 120 242	2 308 143
Befolkningsutveckling (jämfört med föregående år), (%)	2,1	1,9	3,3	1,3	1,7

SCB

Program för bostadsbyggande har sin utgångspunkt i kommunens målsättningar. Kommunens huvudsakliga roll i bostadsförsörjningsarbetet är att skapa goda förutsättningar för tillkomsten av bostäder. Den huvudsakliga produktionen av bostäder sker genom privata initiativ.

Det är viktigt att poängtera att bostadsbyggande är beroende av ett flertal interna och externa faktorer, exempelvis dialog med byggherrar, överklaganden och konjunkurläge. Målsättningarna för bostadsbyggandet under år 2018 var högt satta och nådde ett gott resultat med 75 procent.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Antal färdigställda bostäder per 1 000 invånare	7,0	5,3	9,5	4,7	7,3
Planerat antal bostäder per 1 000 invånare	9,4	19,5	12,6	-	-
Uppfyllnadsgrad av bostadsbyggnadsprogrammet, andel (%)	75	27	76	-	-

Kolada samt egen statistik.

Försörjningskvoten visar relationen mellan antalet i befolkningen som är yngre än 20 år och 65 år eller äldre jämfört med antalet i befolkningen som är i yrkesverksam ålder (20-64 år). En ökande försörjningskvot innebär att försörjningsbördan för den arbetsföra befolkningen ökar. Det ökar också utmaningarna för kommunen att tillhandahålla välfärdstjänster med ökade belastningar för den kommunala ekonomin eftersom kostnaderna för att bedriva kommunal verksamhet är tätt sammankopplade med befolkningens åldersfördelning. De största åldersspecifika kostnaderna finns för barn och skolungdomar (upp till 19 år) samt för vård och omsorg av personer i befolkningen över 80 år.

Sigtuna kommuns försörjningskvot ökade successivt under 1990- och 2000-talet. Därefter har kvoten varit relativt stabil. Kommunens försörjningskvot fortsätter också vara lägre än rikets, men högre än länsnittet. Jämfört med länet och riket har Sigstuna kommun relativt sett fler yngre som höjer försörjningskvoten.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Demografisk försörjningskvot, total	69,3	68,7	68,9	75,9	66,5
Demografisk försörjningskvot, från yngre (upp till och med 19 år)	44,9	43,5	44,1	40,9	40,0
Demografisk försörjningskvot, från äldre (65 år och äldre)	24,5	25,2	24,8	35,0	26,4

Egen beräkning från SCB.

Nämndernas bedömning av måluppfyllelse

Nedan redovisas ett sammandrag av nämndernas bedömning av sina bidrag till att kommunens verksamheter vilar på en långsiktig och stabil ekonomisk grund. En mer detaljerad redogörelse återges i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Fem av åtta rapporterade nämnder (BTN, IFO, MHN, UAN, ÄON) bedömer att måluppfyllelse 2018 går i rätt riktning. Exempel på erhållna resultat är:

- God planberedskap för företagsetableringar och större nöjdhet hos företag som söker bygglov.
- Ett aktivt arbete för minskat antalet vård dygn på HVB till förmån för andra alternativ såsom öppenvård och annat stöd.
- Fler lämnar arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd för att istället gå till arbete eller studier.

Tre nämnder (BUN, KS, KoF) bedömer att måluppfyllelse 2018 delvis gått i rätt riktning eller är oförändrat. Till exempel når utfallet från näringslivets bedömning av kommunens verksamheter inte fullt ut förväntade resultat. Det är också stor skillnad mellan olika grundskolor vad gäller bedömning av trivsel, trygghet och studiero.

Mål 5 för ekologisk hållbarhet: I Sigtuna kommun ska det vara naturligt och möjligt för alla att leva och agera miljömedvetet

Bedömningen av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål sker genom analys av sju indikatorer inom två huvudområden.

Utöver de övergripande indikatorerna görs en sammanställning av nämndernas bedömningar av måluppfyllelse i sina verksamhetsberättelser. Där följs respektive kärnverksamhet upp genom egna indikatorer och resultat från eventuella strategiska insatser.

Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen 2018 delvis gått i rätt riktning.

En samlad redovisning av kommunens miljömålsarbete beskrivs i bilagan "Verksamhetsberättelse för Miljöarbetet i Sigtuna kommun 2018".

Minskad klimatpåverkan

Medborgarnas uppfattning om kommunens miljöarbete ligger i stort sett konstant, liksom i nivå med riket och länet. Detsamma gäller för kommunens gång- och cykelvägar.

Till viss del bedöms de särskilda kommunikationsinsatserna i sociala medier och press har bidragit, där Sigtuna kommun som ekokommun har lyfts fram tillsammans med förbättrad vägledning för invånarna för att agera miljöanpassat.

Kommunen klättrade också 20 placeringar och rankades som nummer 19 i den årliga rankningen av Sveriges kommuner utifrån resultat och mål i miljöarbetet (rankningen sammanställs av tidningen Aktuell Hållbarhet). En anledning till förbättringen är att kommunen antagit skarpare miljömål inom ramen för de två programmen som antogs 2018, *Klimatsmart Sigtuna* och *Matpolitiska programmet*.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Nöjd Medborgar-index, miljöarbete 1-100	56	57	58	56	58	56	57
Nöjd Medborgar-index, gång- och cykelvägar 1-100	57	55	52	55	59	56	57

SCB Medborgarundersökning

Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser är ett mått som årligen följs upp av Länsstyrelserna, och innefattar alla växthusgasutsläpp inom kommunernas gränser. För att minska ytterligare krävs bland annat att transportsektorns koldioxidutsläpp minskar.

Kommunfullmäktige antog i mars *Plan för klimatsmart Sigtuna* med mål om fossilfri personbilsflotta 2025, fossilfri kommunorganisation 2030 och fossilfri kommun 2040. Planen utgår från fokusområdena konsumtion, samhällsplanering, byggnation och energi samt resor och transporter. Inom kommunens egen verksamhet är all värme och el förnybar och de sista oljepannorna är utbytta.

	Utfall			Jämförelse 2016	
	2016	2015	2014	Riket	Länet
Emissioner av luftföroreningar, ton CO2-ekvivalenter/ år	214 908	218 998	219 439	-	4 886 384
Förändring jämfört med föregående år, (%)	-1,9	-0,3	-2,1	-	-6,5

Länsstyrelserna Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS). Uppgifterna presenteras med två års eftersläpning.

Restidskvoten fortsätter att ligga under länets genomsnitt vilket betyder att kollektivtrafiken i Sigtuna kommun har sämre konkurrensförutsättningar att fungera som resealternativ. Resvanor är en av huvudutmaningarna och kommunen har i sin översiktliga planering ett tydligt fokus på att skapa förutsättningar för hållbara resor och transporter där kollektivtrafik, cyklister och fotgängare prioriteras. Ett ökat kollektivtrafikresande kräver att fler potentiella resenärer attraheras genom en förbättrad kollektivtrafik och en bebyggelseplanering som främjas i kollektivtrafiknära lägen, vilket ställer krav på strategiskt arbete i samverkan med aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

Under 2018 kortades restiden med pendeltåg till Stockholm C då inte alla mellanliggande stationer trafikerades. Däremot ökade inte pendeltågstrafiken som planerat, inte heller anpassades busstrafiken. När skip-stop-trafiken på Märsta-linjen upphörde december 2018 har restiden till Stockholm C förlängts. Restidskvoten och marknadsandel bil-kollektivtrafik bedöms med anledning av ovanstående inte komma att förbättras.

På längre sikt bedöms de uteblivna investeringarna till Märsta station ge sämre förutsättningar för kommunens pendlare.

	Utfall			Jämförelse 2016	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Restid med kollektivtrafik i relation till restid med bil (restidskvot)	-	2,1	2,1	-	1,7

Region Stockholm, Trafikförvaltningen. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning. Utfall för 2017 har inte publicerats.

För att avfallshanteringen ska kunna vara långsiktigt hållbar måste sortering och insamling av avfall vara lätt för kommuninvånarna att förstå och tillämpa. Kommunens avfallsplan hanterar tre övergripande målområden. Dessa är från avfall till resurs, avfallshantering med människan i fokus och farligt avfall i rätt spår. Aktiviteterna för att nå målen handlar huvudsakligen om information och samråd liksom att kommunen ska föregå med gott exempel inom olika områden.

Under året har insatser genomförts för att underlätta för invånarna att sortera sitt avfall, exempelvis genom mobila återvinningshelger samt Returbilen. Kommunen är även med i den regionala kampanjen *Sortera matresten* som en del i satsningen på att samla in mer matavfall och ökade här andelen återvunnet matavfall till 49 kg/hushåll, vilket är näst bäst i länet.

Indikatorn visar det jämförelsemått som Avfall Sverige sammanställer för 2017. Kommunens egna siffor för hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning inklusive biologisk behandling under 2018 är 32 procent.

	Utfall			Jämförelse 2016
	2017	2016	2015	Riket
Hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning inkl. biologisk behandling, andel (%)	29	30	30	39

KKiK/Avfall Sverige. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning.

Ett matpolitiskt program för att minska matens miljö- och klimatpåverkan i kommunala verksamheter antogs av Kommunfullmäktige i juni. Programmet innehåller mål såsom att andelen ekologiska livsmedel ska vara 60 procent år 2030 och att matsvinnet ska minska med 10 procent per år fram till år 2020. Mål och inriktningar i det *Matpolitiska programmet* har legat till grund för kommunens nya avtal för inköp av livsmedel som träder i kraft april 2019. Detta innebär högre krav på kvalitet, miljöhänsyn, djurhållning, ekologiska råvaror och fritt från antibiotika. Ytterligare krav har varit social hållbarhet och möjlighet att köpa in närodlad mat.

	Utfall			Jämförelse 2018
	2018	2017	2016	Riket
Ekologiska livsmedel som serveras i kommunens verksamheter, andel (%)	37	36	35	36

Egen mätning för kommunens utfall. Riket kommer från Ekomatcentrum.

Giffri miljö och naturskydd

Utvecklingen inom området bedöms som god då Rävsta naturreservat utökats under året och förslag på ytterligare naturreservat är under framtagande.

I kommunen finns det elva naturreservat, sju av dessa är numera kommunägda. Syftet med reservaten är att bevara biologisk mångfald, naturmiljöer och tillgodose friluftsliv.

Beslut om att utöka Rävsta naturreservat togs i Kommunfullmäktige i juni vilket innebär en utökning av reservatet från 188 ha till 258 ha och att kommunen övertar reservatet från Länsstyrelsen.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Skyddad natur av kommunens totala yta, andel (%)	2,5	2,2	2,2	10,6	8,4

SCB

Nämndernas bedömning av måluppfyllelse

Nedan redovisas ett sammandrag av nämndernas bedömning av sina bidrag till att alla i kommunen ska kunna leva och agera miljömedvetet. En mer detaljerad redogörelse återges i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Tre av åtta rapporterande nämnder (BUN, IFO och KoF) bedömer att måluppfyllelse 2018 går i rätt riktning.

- Flera nämnder lyfter olika digitala lösningar som minskar den egna förvaltningens miljöpåverkan, såsom digitala möten med videouppkoppling istället för fysiska möten som kräver transporter.
- En större andel ekologiska livsmedel och rätter erbjuds i flera verksamheter.

Tre nämnder (BTN, KS, MHN) bedömer att måluppfyllelse 2018 går i delvis rätt riktning. De uteblivna investeringarna till Märsta station bedöms ge sämre förutsättningar för kommunens pendlare.

En nämnd (UAN) redovisar att måluppfyllelsen inte går i rätt riktning till följd av att färre elever och studerande anser att de fått ökade kunskaper och möjligheter att agera miljömedvetet.

En nämnd (ÄON) anser att måluppfyllelsen inte går att bedöma i brist på möjligheter att mäta miljöpåverkan.

Mål 6 för social hållbarhet: I Sigtuna kommun ska alla ha likvärdiga och goda möjligheter att forma och leva ett bra liv

Bedömningen av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål avseende social hållbarhet görs genom analys av sex indikatorer inom två huvudområden.

Utöver de övergripande indikatorerna görs en sammanställning av nämndernas bedömningar av måluppfyllelse i sina verksamhetsberättelser. Där följs respektive kärnverksamhet följs upp genom egna indikatorer och resultat från eventuella strategiska insatser.

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen inom social hållbarhet för 2018 är att utvecklingen går i rätt riktning.

Trygghet och säkerhet

Den upplevda tryggheten har stärkts sedan 2017. Den är samtidigt fortfarande låg trots att antalet anmälda brott fortsätter att sjunka.

Resultaten från medborgarundersökningen 2018 visar att Sigtuna kommun ligger kvar bland kommunerna med låga trygghetsindex, även om det ökat från 2017. Framför allt har detta ökat bland kvinnor, från 34 till 40.

Det beslutade programmet *Trygga Sigtuna* samlar en rad insatser på såväl kort som lång sikt och utgjorde grunden för kommunens trygghetsarbete under 2018. Årets resultat innefattar en ökad närvaro av ordningsvakter och att Trygghetscentret kom på plats i Märsta centrum för att öppnas strax efter årsskiftet till 2019. Till det kommer beslutet i december om en kommunövergripande strategisk handlingsplan för säkerhet och trygghet samtidigt som arbetet med en liknande plan för arbetet medalkohol, narkotika, doping, tobak och spel påbörjades.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Invånarnas upplevda trygghet (Nöjd Region-Index) 1-100	43	38	41	58	58	40	46

SCB Medborgarundersökning

Antalet anmälda stöld- och våldsbrott i Sigtuna kommun fortsätter att sjunka under 2018. Området är fortsatt prioriterat och förhoppningen är att i starkt samverkan med Polismyndigheten ytterligare kunna sänka antal brott i kommunen.

	Utfall			Jämförelse 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet
Anmälda stöldbrott och rån, antal per 100 000 av medelfolkmängden i kommunen	4 566	5 562	6 090	4 374	5 483
Anmälda misshandelsbrott inkl. grov, ej dödlig utgång, antal per 100 000 av medelfolkmängden i kommunen	989	1 122	1 272	887	1 030

Brottsförebyggande rådet. Siffrorna visar slutliga utfall. Länet avser Polisregion Stockholm (Stockholms län och Gotland).

Folkhälsa och levnadsförhållanden

Inom flertalet områden syns en positiv utveckling, för psykisk ohälsa saknas utfall.

Andelen barn och ungdomar i ekonomiskt utsatta hushåll i Sigtuna kommun minskade mellan 2016 och 2017. Med den ökande sysselsättningen finns förhoppning att trenden ska fortsätta. Samma period ökade andelen något för riket och Stockholms län.

	Utfall			Jämförelse 2017	
	2017	2016	2015	Riket	Länet
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	8,4	9,0	8,4	9,2	5,8

SCB genom Kolada. Uppgifterna presenteras med ett års eftersläpning. Utfall för 2018 publiceras i årsredovisningen för 2019.

Den psykiska ohälsan ökade något mellan 2010 och 2014, dock är andelen i Sigtuna kommun lägre än i länet. Data för 2018 publiceras i delårsrapport 1 2019.

	Utfall			Jämförelse 2014		Könsuppdelat 2014	
	2018	2014	2010	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande i kommunen, andel (%)	-	27,4	26,1	-	31,2	36	26,2

Tidigare år har rapporterats genom Stockholms Läns Landstings Folkhälsoenkät som genomförs vart fjärde år. 2018 har detta förändrats till en nationell undersökning med annat rapporteringsintervall. I den nationella folkhälsoenkäten som har genomförts under 2018 har index för psykiskt välbefinnande ändrats och är inte jämförbara. I slutet av mars 2019 väntas Region Stockholms data och extra urval av frågor finnas publicerade.

Fler invånare i Sigtuna kommun säger sig nu vara nöjda med kommunens som helhet att leva och bo i. Utfallet för år 2018 har ökat mer för Sigtuna kommun än de för riket och länet. De områden som enligt undersökningen 2018 bör prioriteras för att vända utvecklingen är "bostäder" och "trygghet". Samtidigt visar det sig att invånarna i kommunen är mer nöjda med kommunikationer än tidigare år, till viss del bedömt vara kopplat till den kortare restiden med pendeltåg under 2018.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Invånarnas nöjdhet med kommunen som helhet att leva och bo i (Nöjd Region Index), 1-100	55	51	54	62	65	56	55

SCB Medborgarundersökning.

Nämndernas bedömning av måluppfyllelse

Nedan redovisas ett sammandrag av nämndernas bedömning av sina bidrag till att alla ska ha likvärdiga och goda möjligheter att forma och leva ett bra liv. En mer detaljerad redogörelse återges i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Sju av åtta rapporterade nämnder (KS, BUN, BTN, IFO, KoF, MHN och ÄON) bedömer att måluppfyllelse 2018 går i rätt riktning. Som exempel kan nämnas:

- Den ökade upplevelsen av trygghet inom flera av kommunens verksamheter.
- Kraftig förbättring av studieresultat i årskurs 9, både vad gäller elever som når målen och kommunens meritvärde.
- Fältsekreterare har kommit på plats.
- Flera av kommunens föreningar har deltagit i arrangemang för att visa sin verksamhet och erbjuda barn och ungdomar olika aktiviteter.

En nämnd (UAN) bedömer att måluppfyllelse 2018 inte gått i rätt riktning. Fler gymnasieelever erhåller gymnasieexamen, däremot minskar deras genomsnittliga betygspoäng. Färre elever på introduktionsprogrammen blev behöriga till ett nationellt program, behovet av särskilt stöd har ökat inom språkintröduktion. Färre kursdeltagare på vuxenutbildningen får godkända betyg, en orsak är att studietakten är mer intensiv och därmed mer utmanande för vissa deltagare.

Mål 7 för demokratisk hållbarhet: I Sigtuna kommun ska alla ha goda möjligheter att delta aktivt i samhällslivet

Bedömningen av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål sker genom analys av nio indikatorer inom två huvudområden.

Utöver de övergripande indikatorerna görs en sammanställning av nämndernas bedömningar av måluppfyllelse i sina verksamhetsberättelser. Där följs respektive kärnverksamhet följs upp genom egna indikatorer och resultat från eventuella strategiska insatser.

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen inom demokratisk hållbarhet för 2018 vid är att utvecklingen går i rätt riktning.

Deltagande i samhället

Överlag noteras en ökning av invånarnas förtroende för och upplevelse av att kunna påverka politiska beslut och verksamheterna i Sigtuna kommun 2018. Upplevelsen av tillgänglighet och bemötande ligger kvar på samma nivå som tidigare år. Utfallet ligger fortfarande längre än riket, skillnaden har dock minskat.

Till stor del bedöms resultaten ha uppnåtts tack vare bättre möjligheter för invånare att ta kontakt med Sigtuna kommun, till exempel genom den fortsatta utvecklingen av kontaktcenter, fler digitala tjänster och arbetet med nya processer kring hantering av synpunkter och förslag från invånare. Under 2018 genomfördes medborgardialoger i Valsta och arbetet med att stärka barns och ungas rättigheter har fortsatt.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Invånarnas upplevelse av att kunna påverka kommunens verksamhet (Nöjd Medborgar-Index), 1-100	37	29	34	42	-	38	35
Invånarnas förtroende för kommunen (Nöjd Inflytande-index), 1-100	38	26	37	48	-	39	37
Invånarnas upplevelse av tillgänglighet och bemötande (Nöjd Medborgar-Index), 1-100	51	50	48	57	-	48	53

SCB Medborgarundersökning

Under 2018 har kommunen stärkt arbetet med medborgarförslag i syfte att ge medborgarna svar och återkoppling så fort som möjligt kring sitt förslag. Många av de inlämnade medborgarförslagen är inte medborgarförslag i dess rätta mening utan har klassificerats om till felanmälningar respektive synpunkter. Dessa hanteras därmed med en enklare och snabbare process, vilket till stor del förklarar halveringen av antalet medborgarförslag 2018.

	Utfall		
	2018	2017	2016
Antal inkomna medborgarförslag	19	42	43

Egen mätning

Andelen invånare som tar kontakt med någon av kommunen förvaltningar via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga inom 60 sekunder fortsatte sjunka 2018. Till viss del kan detta förklaras med att varje samtal tar lite längre tid till följd av en automatisk hälsningsfras. Samtidigt har det nyetablerade Kontaktcenter tagit till sig flera ärenden under året vilket gör att varje samtal kan ta mer än 60 sekunder att hantera. Andra undersökningar visar att 69 procent av invånarna får svar på en enkel fråga samt att kommunens bemötande har ökat i kvalitet.

	Utfall			Jämförelse 2018
	2018	2017	2016	Riket
Telefonkontakter med kommunen som får ett direkt svar på en enkel fråga, andel (%)	30	48	50	-

KKiK Servicemätning.

Tillit till andra är en grundförutsättning för deltagande i samhället. Tidigare uppföljning av tillit genom regionala folkhälsoenkäter har upphört, istället redovisas här utfall för "avsaknad av tillit". Sedan 2014 har andelen invånare i Sigtuna kommun med avsaknad av tillit till andra ökat något. Fler invånare saknar tillit till andra i förhållande till länet, om än ungefär lika många som i riket.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2014	2010	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	29	27	27	28	21	27	30

Data från befolkningsenkäter genomförda av Region Stockholm samt Statens folkhälsoinstitut

Valdeltagande och representation

Inför valet 2018 genomfördes flera olika kommunikationsinsatser för att öka valdeltagandet. I samma syfte anpassades också placering av val- och förtidsröstningslokalerna liksom deras öppettider. Det fanns också ambulerande röstmottagare.

Deltagandet i riksdagsvalet 2018 ökade något i förhållande till 2014 års val. 82,95 procent av kommunens väljare utnyttjade sin rösträtt vilket innebär 0,47 procentenheters ökning. Deltagande i kommunfullmäktigevalet 2018 har å andra sidan sjunkit med 0,85 procentenheter till 76,80 procent.

Andelen förstagångsväljare sammanställs under våren 2019 och redovisas i tertial 2.

Valdeltagandet skiljer väsentligt mellan olika valdistrikt och grupper i Sigtuna kommun. Det valdistrikt med högst valdeltagande i riksdagsvalet redovisar 88 procent och i det valdistrikt som har lägst valdeltagande är det 56 procent.

	Utfall			Jämförelse 2018
	2018	2014	2010	Riket
Valdeltagande till kommunfullmäktige, (%)	76,80	77,60	79,20	84,10
Förstagångsväljare som röstade i valet till kommunfullmäktige, andel (%)		74,40	74,00	

Valmyndigheten för valdeltagande. Andelen förstagångsväljare redovisas av SCB först under kvartal 1 2019.

Efter den förra mandatperioden var andelen kvarstående ledamöter i kommunfullmäktige efter fyra år betydligt lägre än i rikets genomsnitt. Bland de ledamöter som tillträdde i samband med valet 2014 var andelen kvinnliga fullmäktigeledamöter som har kvar sitt högre än bland männen.

	Utfall			Jämförelse 2018		Könsuppdelat 2018	
	2018	2017	2016	Riket	Länet	Kvinnor	Män
Kvarstående ledamöter i kommunfullmäktige, andel (%)	60,8	64,7	76,5	71,5	-	38,8	61,3

Valmyndigheten. Uppgiften avser de ledamöter som valdes i samband med valet år 2014. Övrig omsättning under perioden ingår ej.

Nämndernas bedömning av måluppfyllelse

Nedan redovisas ett sammandrag av nämndernas bedömning av sina bidrag till att alla ska ha goda möjligheter att delta aktivt i samhället. En mer detaljerad redogörelse återges i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Här bedömer alla åtta nämnder (KS, BUN, BTN, IFO, KoF, MHN och ÄON) att måluppfyllelse 2018 är god.

- Genomgående säger fler invånare och brukare sig vara nöjda med hur de blir bemötta av kommunen, liksom hur delaktiga de känner sig i respektive verksamhet.
- Ett flertal tillfällen arrangeras av olika förvaltningar för samverkan med invånare inför utveckling av kommunens verksamheter, såsom Sigtuna museum, biblioteket, Sigtuna Fritidscenter liksom Valstadiologen.
- Ett annat exempel är dialog kring detaljplanen för Märsta port som gjordes i den tillfälliga mötesplatsen Pop up-park Märsta under sommaren 2018.

Mål 8: Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare

Målet har två huvudperspektiv för att säkra en långsiktig personalförsörjning – *behålla och utveckla befintlig kompetens* samt *attrahera och rekrytera nya medarbetare*. Bedömningen av måluppfyllelse sker genom analys av sex indikatorer tillsammans med nämndernas bedömningar i sina verksamhetsberättelser. Till detta kommer också analys av kommunens personalekonomi som redovisas i nästa kapitel.

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att utvecklingen går delvis i rätt riktning. Personalomsättningen har sjunkit något men inte substantiellt och andelen som rekommenderar Sigtuna kommun som arbetsplats är detsamma som för 2017.

Bedömning av kommunen som attraktiv arbetsgivare

Arbetet med att stärka Sigtuna kommun som en attraktiv arbetsgivare bedrivs genom ett flertal aktiviteter såsom en omorganisation av HR-enheten, en översyn av ledarutvecklingsaktiviteter, en översyn av styrdokument inom arbetsmiljöområdet samt olika aktiviteter inom projektet *Hållbar arbetshälsa*. För att öka attraktiviteten som arbetsgivare har kollektivavtal träffats med de fackliga organisationerna där semesterlönetillägg kan växlas mot extra lediga dagar med start 2019.

Under 2018 har ett antal aktiviteter genomförts för att utveckla och stärka ledarskapet inom kommunen. Chefsnätverk har genomförts vid tre tillfällen där teman har varit utbildning i lönesamtal, arbetsmiljöansvaret enligt *Organisatorisk och social arbetsmiljö* (OSA) och arbetsgivarvarumärket. Nya chefer utbildas genom ett nytt digitaliserat utbildningsprogram där de får nano-moduler inom områden såsom styrning och ledning, arbetsmiljöfrågor, grupputveckling och konflikthantering.

Två kommundemensamma introduktionsdagar för nya medarbetare har genomförts. I talang- och ledarförsörjningsprogram har 44 medarbetare från olika enheter inom kommunen examinerats. Examinationsuppgifterna har vid de två tillfällena varit *Hur kan Sigtuna kommun effektiviseras* samt *Hur kan Sigtuna kommun få fler ambassadörer*, flera av dessa förslag har tagits omhand i HR-enhetens arbete för 2019.

En medarbetarundersökning genomfördes under hösten, där 71 procent av medarbetarna svarade. Bland positiva resultat kan nämnas att 84 procent av medarbetarna är motiverade i sitt arbete och att nära fyra av fem medarbetare har en hög kännedom om Sigtunas kommuns värdegrund. Likaså har måltydligheten ökat på flertalet frågor.

Samtidigt noteras att det finns utvecklingsområden inom bland annat ledarskap där frågorna om tydliga förväntningar, feedback och uppföljning på prestation får lägre värden än benchmark. Det är en också relativt hög andel av medarbetare och chefer som anger att stressnivån inte är rimlig.

De sex indikatorerna som används för att mäta måluppfyllelse är *Attraktiv arbetsgivarindex* (mäts i medarbetarundersökningen), *Sjukfrånvaro*, *Deltagande i chefsutveckling*, *Chefer med fler än 30 medarbetare*, *Heltid som norm* och *Personalomsättning*.

- Attraktiv arbetsgivarindex utgörs av en fråga i medarbetarundersökningen formulerad som "*Hur troligt är det att du skulle rekommendera Sigtuna kommun som arbetsplats till en vän*". Andelen anställda som i hög grad skulle rekommendera kommunen som arbetsplats uppgick 2018 till 22 procent, samma resultat som 2017.
- Sjukfrånvaron har ökat 0,3 procentenheter till 7,9 procent och det består framför att av en ökad korttidsjukfrånvaro.
- Deltagandet i chefsutvecklingsinsatser har legat stabilt på i snitt 75 procent under året.
- Av kommunens 129 chefer har 42 stycken fler än 30 medarbetare, detta förekommer till största del inom Äldre- och omsorgsförvaltningen samt Barn- och ungdomsförvaltningen.
- Andelen deltidsanställda har minskat 2018 till 20 procent för 2018 (från 22 procent år 2017).
- Personalomsättningen för 2018 var 14,7 procent, jämfört med 15,9 procent för 2017.

Nämndernas bedömning av måluppfyllelse

Nedan redovisas ett sammandrag av nämndernas bedömning av sina bidrag till att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. En mer detaljerad redogörelse återges i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Inom detta mål rapporterar inte Bygg- och trafiknämnden då arbetsgivaransvar ligger hos Stadsbyggnadskontoret.

Huvuddelen av rapporterade nämnder, sex av sju (KoF, KS, IFO, MHN, UAN, ÄON) bedömer att måluppfyllelse 2018 går i delvis rätt riktning. Som exempel kan nämnas oroande trend för personalomsättning, framför allt bland chefer (ÄON). Samtidigt rapporteras om goda resultat från strategiska insatser (exempelvis KoF, MHN).

En nämnd (BUN) bedömer att utvecklingen inte går i rätt riktning, huvudsakligen till följd av den fortsatta svårigheten att rekrytera medarbetare med legitimation alternativt pedagogisk högskoleexamen.

Personalekonomisk redovisning

Anställda

Sigtuna kommun har 3 089 månadsavlönade medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda), vilket är en ökning med 26 medarbetare. Kommunens ojämna könsfördelning ligger kvar i stort sett som tidigare år, då det har skett en ökning av 54 kvinnor och en minskning med 28 män.

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 4 procent, 108 medarbetare, och antalet deltidsanställda har minskat med 82 medarbetare. Den största ökningen av tillsvidareanställda har varit bland anställda upp till 29 år. Medelåldern bland kommunens anställda är oförändrad jämfört med 2017, och i linje med övriga kommuner.

Personalomsättningen var 14,7 procent vilket är en liten minskning jämfört med 2017. Den nivån bedöms vara normal och i paritet med andra kommuner inom Stockholms län.

Antal anställda, årsarbetare och kön

År	Kön	Antal anställda	Årsarbetare	Könsfördelning anställda
2018	Kvinnor	2 444	2 287	79 %
	Män	645	617	21 %
	Summa	3 089	2 904	100 %
2017	Kvinnor	2 390	2 239	78 %
	Män	673	644	22 %
	Summa	3 063	2 883	100 %
2016	Kvinnor	2 356	2 203	79 %
	Män	635	604	21 %
	Summa	2 991	2 807	100 %

Antal tillsvidareanställda uppdelat på kön och ålder

År	Kön och totalt	Yngre än 29 år	Mellan 30 och 49 år	Äldre än 50 år	Summa
2018	Kvinnor	200	1 053	913	2 166
	Män	75	272	202	549
	Totalt	275	1 325	1 115	2 715
2017	Kvinnor	196	1 039	897	2 132
	Män	59	280	211	550
	Totalt	248	1 285	1 074	2 607

Medelålder

Kön och totalt	2018	2017
Kvinnor	46,2	46,2
Män	44,7	44,3
Alla	45,8	45,8

Sjukfrånvaro

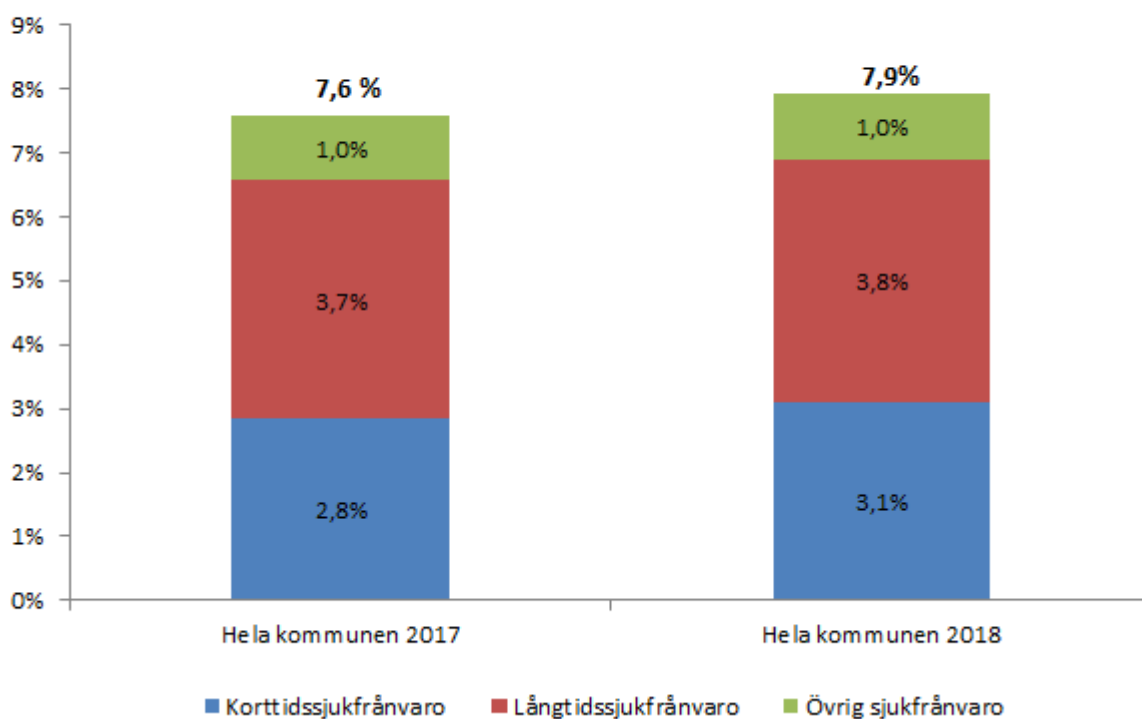
Projektet *Hållbar arbetshälsa*s arbete med att minska sjukfrånvaron i kommunen har fortsatt under 2018, där bland annat kommunens chefer på ett tidigt stadium och på ett enkelt och lättillgängligt sätt kan arbeta med sjukfrånvaron i den egna verksamheten. Sex rådgivande rehabiliteringsmöten för kommunens chefer har genomförts med företagshälsovården på plats i kommunens lokaler. Ett flertal riktlinjer inom arbetsmiljöområdet har uppdaterats och implementerats. Under året har också utbildningar gjorts i det systematiska arbetsmiljöarbetet som lett till bättre planering av arbetet och undvikande av tillbud och arbetsskador.

Sjukfrånvaron ligger under 2018 relativt konstant med en liten ökning på 0,3 procentenheter. Ökningen är koncentrerad till korttidssjukfrånvaron och till den senare delen av hösten med en kraftig topp under hösten. Antalet arbetsskador och tillbud har minskat under 2018.

Sjukfrånvaro per korttid/långtid/övrig för 2017 och 2018

Anges som andel (%) av sammanlagd ordinarie arbetstid

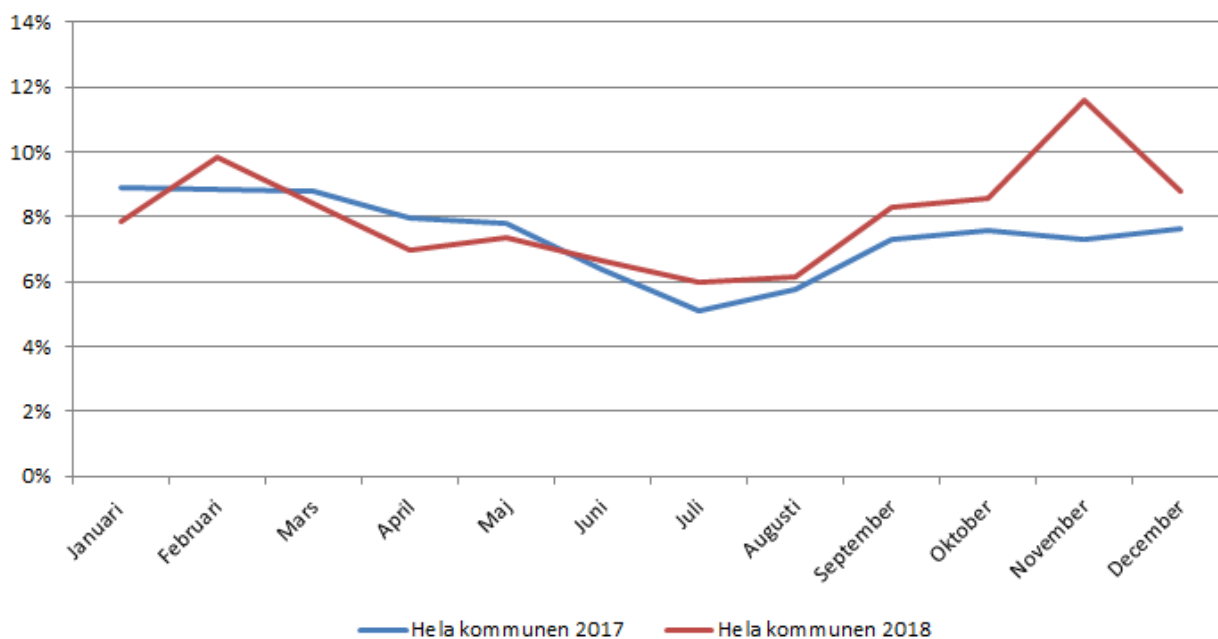
Källa: Egen statistik

Sjukfrånvaro per månad 2018

Anges som andel (%) av sammanlagd ordinarie arbetstid

Källa: Egen statistik

Total sjukfrånvaro uppdelad på ålder och kön (andel av sammanlagd ordinarie arbetstid)

		Upp till 29 år	30 till 49 år	50 år och äldre	Totalt
2018	Kvinnor	8,4	8,3	8,7	8,5
	Män	6,8	6,6	5,2	6,1
	Totalt	7,9	7,9	8,0	7,9
2017	Kvinnor	8,8	8,1	8,4	8,3
	Män	5,5	4,9	5,1	5,1
	Totalt	7,8	7,4	7,8	7,6

Arbets skador och tillbud

Arbets skador	2018	2017	2016
Anmälda arbets skador	28	40	21
Anmälda tillbud	116	217	183
Summa	144	257	204

Uppföljning av privata utförare av kommunal verksamhet och avtalssamverkan

Privata utförare av kommunal verksamhet

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag är inte att betrakta som privata utförare.

Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling, enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller att valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) införs samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Fullmäktige antog i april 2018 ett program för uppföljning och insyn av kommunal verksamhet som utförs av privata utförare. I enlighet med programmet har nämnder med sådan verksamhet antagit en plan för 2019 avseende när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Den årliga uppföljningsplanen är en del av nämndens verksamhetsplan och kommer följas upp och redovisas i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

För 2019 har fyra nämnder antagit en sådan plan, Kommunstyrelsen, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden samt Äldre- och omsorgsnämnden. Fortsatt arbete behöver göras med nämnderna för att öka förståelsen om programmet om uppföljning av privata utförare och dess syfte. Bedömningen är att någon ytterligare nämnd kan komma att anta en årlig plan för en mer systematisk uppföljning av privata utförare kommande år.

Överlag bedöms möjligheterna att följa upp verksamhet som utförs av privata utförare som goda.

Huvuddelen av berörda avtal är tecknade innan programmet antogs, där är intentionen att undersöka möjligheten till ökad uppföljning och insyn. Avtal som tecknats efter programmet antogs har en standardklausul som tillgodoser detta krav.

Tillämpningsanvisningar till programmet för privata utförare av kommunal verksamhet revideras under 2019, i syfte att undersöka möjligheter att omförhandla äldre avtal med privata utförare liksom att vidareutveckla rutiner.

Avtalssamverkan

Avtalssamverkan innebär att en eller flera kommuner (eller landsting) genom ett avtal förpliktar sig att utföra frivilliga eller obligatoriska uppgifter åt en eller flera andra kommuner. Detta möjliggör effektivare samarbete även kring smalare frågor där inrättandet av en gemensam nämnd eller kommunalförbund skulle innebära en alltför omfattande administrativ och organisatorisk överbyggnad för att göra ett samarbete lämpligt.

Ansvaret för de samverkade uppgifterna stannar på den samverkande kommunen, och kommuner kan endast samverka kring sådana uppgifter som är en angelägenhet för kommunen.

Kommunallagen slår fast kravet på att årligen rapportera samtliga samverkansavtal till kommunfullmäktige. Kommunledningskontoret har inlett inventering av sådana avtal och konstaterar ett antal pågående former av samverkan med andra kommuner. Utmaningar finns i att särskilja ren avtalssamverkan med myndighetsutövning lämnad till annan part, och annan samverkan av effektiviseringsskäl såsom exempelvis kompetensutveckling. Situationen är inte unik för Sigtuna kommun enligt initial juridisk konsultation.

Gemensamma former för uppföljning av avtalssamverkan kommer att ses över under 2019.

Finansiell analys

Resultat och finansiell styrka

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 16,8 mnkr vilket är 15,2 mnkr högre än föregående års resultat på 1,6 mnkr.

I *Mål och Budget 2018* ingår ej exploateringsresultat eller fondfinansierade aktiviteter. I årets resultat ingår exploateringsvinster med 20,6 mnkr samt aktiviteter finansierade med fonder med 5,5 mnkr.

Årets resultat exklusive exploateringsvinster på 20,6 mnkr uppgår till -3,8 mnkr. Föregående år uppgick resultatet exklusive exploateringsvinster på 28,4 mnkr till -26,8 mnkr. Resultatet exklusive exploateringsvinster har förbättrats 2018 jämfört med föregående år men når inte budgeterad nivå på 5,1 mnkr.

Efter genomförd balanskravsutredning och justering av denna (där hänsyn till synnerliga skäl tagits) redovisas ett positivt resultat på 22,2 mnkr. Balanskravsresultatet redovisas separat i nästa avsnitt.

Kommunen har under året bytt pensionsadministratör. I anslutning till bytet framkom att kostnaden för pensioner, enligt nya beräkningar, översteg antagen budget med knappt 36 mnkr. Merparten, knappt 24 mnkr; utgjorde kostnader för förtroendevalda och intjänades innan 1 januari 2018. Dessa 24 mnkr har vid upprättandet av årsredovisningen inte belastat 2018 års resultat utan bedömts utgöra en rättelse av fel i enlighet med RKR 14:1 och bokförts direkt mellan kommunens egna kapital och avsättning för pensioner.

Under året har även avsatta medel från sociala investeringsfonden, kompetens- och utvecklingsfonden och avsättningar för omstruktureringsåtgärder på totalt 8,3 mnkr kunnat utnyttjas i verksamheten. De avsatta resurserna har kunnat utnyttjas för arbetslagsutveckling, sänkt sjukfrånvaro, hållbar arbetshälsa, chefsutveckling samt utbildningsinsatser inom demensvård. Av avsatta medel har 5,5 mnkr utnyttjats företrädesvis med arbete inom hållbar arbetshälsa.

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde redovisas avvikelser mot budget framförallt inom det som redovisas under rubriken särskild verksamhet. Där bedrivs ingen egen verksamhet utan där regleras och redovisas bland annat exploateringsverksamhet, arbetsgivaravgifter enligt lag och avtal och pensionskostnader för hela den kommunala förvaltningen. Bland betydande avvikelser kan nämnas exploateringsvinster 20,6 mnkr och kapitalkostnader på anläggningstillgångar, kostnadsföring av inventarier av mindre värde samt begränsade värdehöjande underhållsåtgärder -6,3 mnkr. Även kommunledningskontoret och stadsbyggnadskontoret redovisar positiva budgetavvikelser på 3,2 mnkr respektive 0,8 mnkr. Dessutom har kommunstyrelsens avsatta medel för oförutsedda händelser inte i sin helhet behövt tas i anspråk vilket ger en positiv budgetavvikelse på 2,1 mnkr.

För övriga nämnders verksamhet redovisas positiva budgetavvikelser för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 8,5 mnkr, kultur- och fritidsnämnden 1,4 mnkr, miljö- och hälsoskyddsnämnden 0,4 mnkr, äldre- och omsorgsnämnden 0,2 mnkr och för barn- och ungdomsnämnden 0,1 mnkr. Negativa utfall i förhållande till fastställd budget redovisas för individ- och familjeomsorgsnämnden -20,9 mnkr och för överförmyndarnämnden -0,8 mnkr.

Balanskrav

Kommunallagens uttalade balanskrav, som innebär att verksamhetens kostnader inte får överstiga dess intäkter, har uppnåtts för verksamhetsåret. Årets resultat före balanskravsutredningen uppgår till 16,8 mnkr. I balanskravsutredningen tas även hänsyn till åtgärder som vidtagits, efter fattade beslut av kommunstyrelsen, där synnerligare skäl finns för åtgärdernas genomförande. De åtgärder som genomförts uppgår till 5,5 mnkr och har finansierats genom ianspråktagande av sociala investeringsfonden, kompetens- och utvecklingsfonden samt avsatta medel för omstruktureringsåtgärder. Fonderna utgör en del av kommunens egna kapital (se not 17 i notförteckningen).

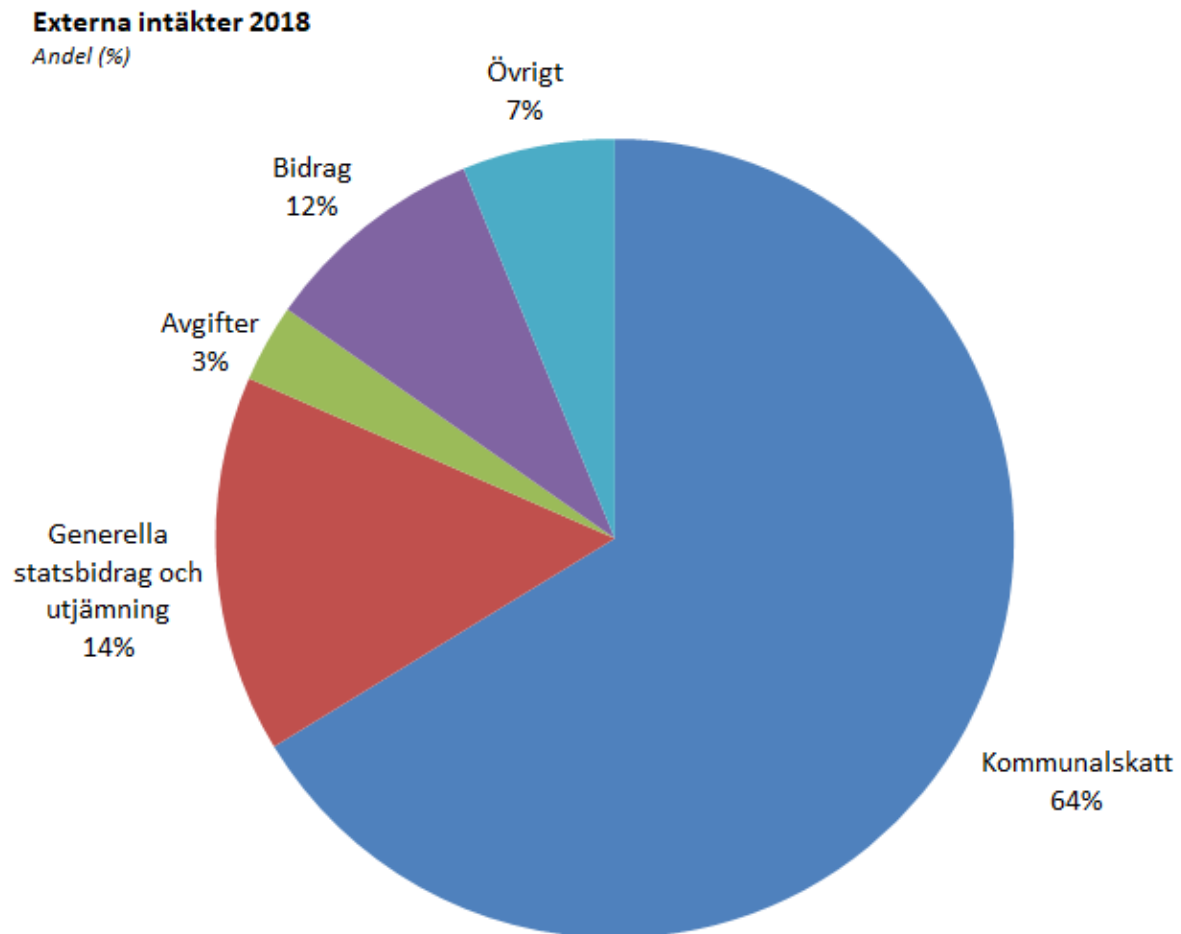
	mnkr
Årets resultat	16,8
Balanskravsjustering	
- Realisationsvinster	-0,1
Synnerliga skäl	
- Medel från omstruktureringsfonden	3,0
- Medel från sociala investeringsfonden och från kompetens och utvecklingsfonden	2,5
Justerat balanskravsresultat	22,3

Intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter (exklusive skatteintäkter och generella statsbidrag), inklusive resultat från exploateringsverksamheten och realisationsvinster, uppgår till 567,3 mnkr (576,6 mnkr) vilket är en minskning med 9,3 mnkr jämfört med föregående år. Justeras intäktsförändringen så att jämförelsestörande poster som exploaterings- och realisationsvinster (-7,8 mnkr) avräknas från den totala förändringen har intäkterna minskat med 1,5 mnkr vilket motsvarar en intäktsminskning med 0,3 procent. Den fortsatta avtrappningen av nyanlända och en förändrad bedömning och ersättningsnivå sedan tidigare år har medfört minskade bidrag från Migrationsverket med drygt 40 mnkr. Samtidigt har direktriktade bidrag till utbildningsverksamheter ökat med 22,1 mnkr. Även intäkter som interkommunala ersättningar för gymnasieverksamhet, sålda entreprenörstjänster på den tekniska sidan och ökade kommunala avgifter/hyror (förskola, fritidshem och äldreomsorgsverksamhet) har ökat bland annat med avseende på omfattning alternativt volym.

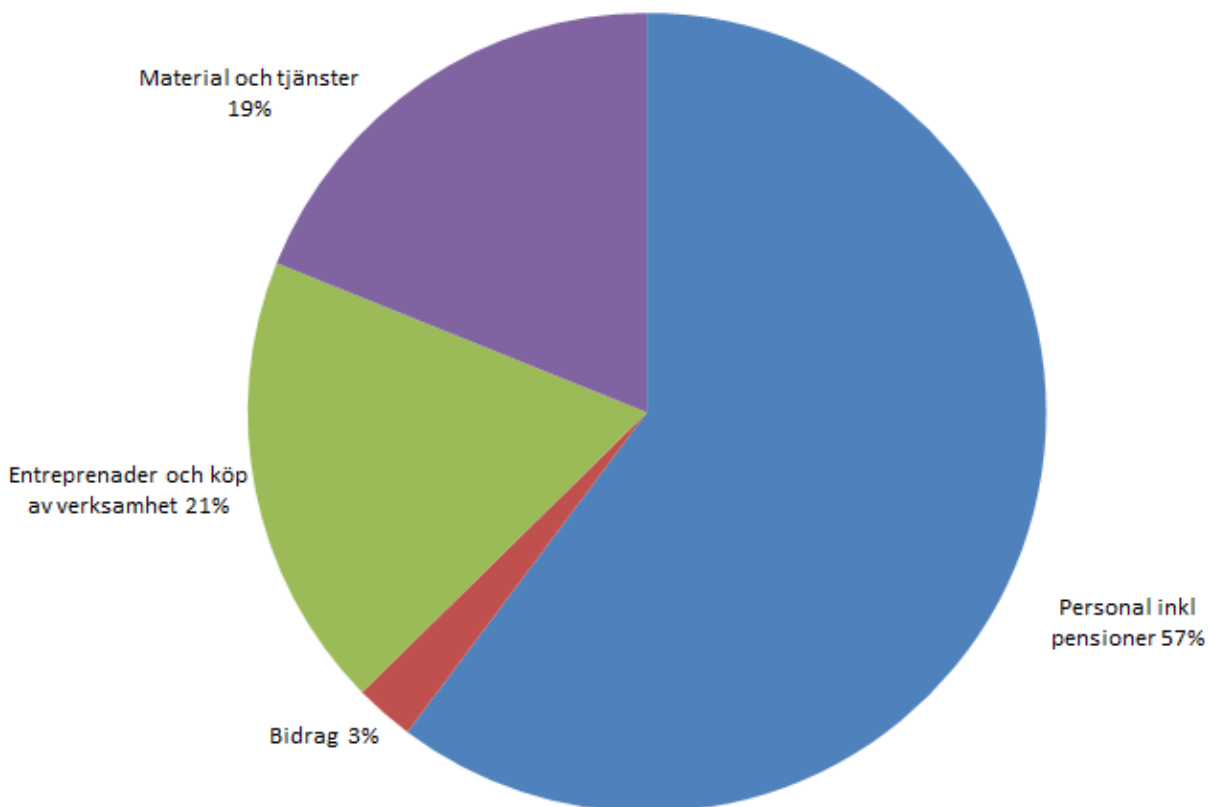
Kostnadsökningen mellan 2017 och 2018 uppgår till 41,2 mnkr. Kostnaderna för personal har ökat mer än den totala kostnadsökningen och uppgår till 84,7 mnkr. Totalt uppgår personalkostnaderna för 2018 till 1750,8 mnkr inklusive pensionskostnader, vilket motsvarar en ökning på 5,1 procent. Detta beror i huvudsak på ett ökat antal anställda, avtalade löneökningar och löneglidningar. Det kan noteras att den del av framtida pensionskostnader som utgör värdesäkring av tidigare intjänade pensionsförmåner redovisas som en finansiell kostnad och uppgår till ytterligare 6,6 mnkr.

Kostnaden för material och tjänster har minskat med 30,8 mnkr (5,3 procent) samtidigt som kostnaden för entreprenader och köpt verksamhet minskat med 3,8 mnkr. Kostnadsminskningen avseende material och tjänster utgörs till betydande del av minskat nyttjande av inhyrd personal och IT-relaterat konsultstöd samt minskade kostnader för externt utförda tjänster främst inom stadsbyggnadskontorets verksamhetsområde. Även lämnade bidrag har minskat, totalt 9,9 mnkr, och utgörs främst av minskade utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Totalt uppgår kostnader för köp av verksamhet och entreprenader till 536,1 mnkr, kostnader för material och tjänster till 549,4 mnkr samt kostnader för lämnade bidrag till 70,1 mnkr.

Externa kostnader 2018

Andel (%)

Avskrivningar

Planenliga avskrivningar har belastat resultatet med 150,8 mnkr och har genomförts enligt antagna regler. Vidare har nedskrivning av bokfört värde skett, med anledning av utrantering av några lokaler, med 0,4 mnkr

En förändring av avskrivningsreglerna genomfördes 2014 i enlighet med nya rekommendationer. Den förändrade avskrivningsprincipen innebär bland annat att en betydande andel av åtgärder som tidigare klassificerades som driftskostnader, exempelvis upprustnings- och underhållsåtgärder, numer klassificeras som investering. Vidare medför den nya rekommendationen att så kallad komponentavskrivning skall användas vilket har införts på byggnader och mark, gator, gång- och cykelvägar och motsvarande. Komponentavskrivning innebär att anläggningstillgångens anskaffningsvärde fördelas utifrån ett antal komponenter. För varje komponent fastställs en nyttjandeperiod som sedan ligger till grund för de avskrivningar som genomförs.

Skatteintäkter och statsbidrag

I tabellen nedan framgår förändringen av skatteintäkter och statsbidragsintäkter under de senaste fem åren. Beloppen anges i mnkr.

År	Skatter	Statsbidrag/utjämning	Ökning
2014	1 665,8	379,4	74,5
2015	1 755,8	376,7	87,3
2016	1 863,6	400,6	131,7
2017	1 965,0	462,8	163,6
2018	2 038,1	470,2	80,5

De senaste fem åren har Sigtuna kommun haft en något kraftigare tillväxt av skatteunderlaget än riket. Den skillnad som finns regleras inom systemet för inkomstutjämningen. Skatteunderlagets slutliga tillväxt 2018 blir känt först i december 2019, siffran nedan avser prognos i februari 2019. I tabellen nedan visas skatteunderlagets årliga tillväxt under 2014-2018.

År	Sigtuna	Riket
2014	3,98 %	3,36 %
2015	5,93 %	5,05 %
2016	5,17 %	4,95 %
2017	6,96 %	4,02 %
2018		3,60 %*

*prognos

Kommunalskatteintäkterna ökade med 73,1 mnkr (101,4 mnkr) till 2 038,1 mnkr. Kommunalskattesatsen uppgick 2018 till 20,00 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2017 och tillsammans med landstingsskatten uppgick utdebiteringen till 32,08 procent.

Vid beräkningen av skatteintäkterna har liknande beräkningsmodell som tidigare år använts. Den modell som använts vid redovisning av skatteintäkterna görs utifrån de prognoser för skatteutvecklingen som Sveriges Kommuner och Landsting presenterat under första delen av år 2019.

Erhållna statsbidrag uppgår till netto 470,2 mnkr (462,8 mnkr), vilket är en ökning med 7,4 mnkr sedan föregående år. Statsbidragen består av inkomstutjämningsbidrag 359,2 mnkr, kostnadsutjämningsbidrag 33,4 mnkr, regleringsbidrag 7,4 mnkr samt LSS-utjämningsavgift -32,5 mnkr. Vidare erhålls en särskild fastighetsavgift vilken 2018 uppgår till 70,1 mnkr. Under 2018 har kommunen erhållit välfärdsmedel beräknat utifrån kommunens flyktingmottagande med 24,2 mnkr och bidrag för ökat bostadsbyggande 8,4 mnkr.

Om skatteintäkterna och statsbidragen (utjämningsystemen) läggs samman är ökningen 80,5 mnkr i förhållande till föregående år. Skatte- och statsbidragsintäkterna är 4,7 mnkr högre än fastställd budget.

Finansiella intäkter och kostnader

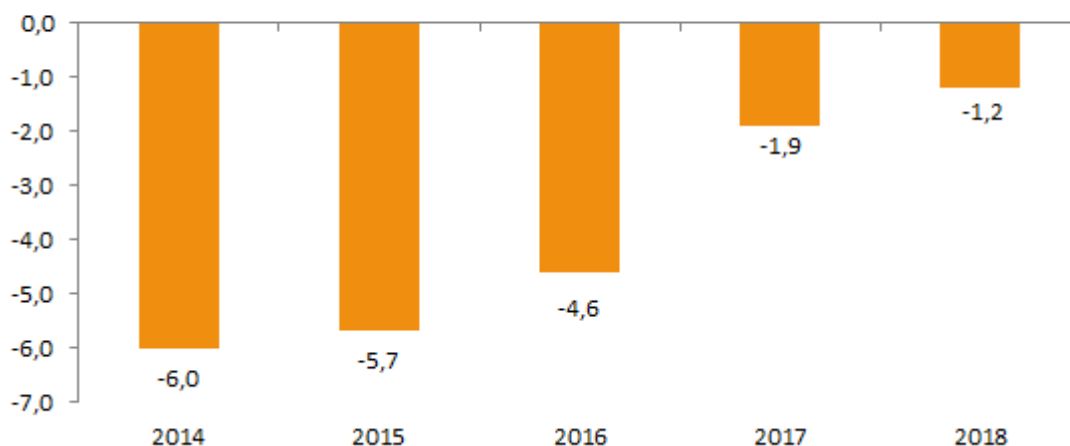
Finansnettot uppgår till -1,2 mnkr (-1,9 mnkr) vilket är 4,2 mnkr lägre kostnad än vad som budgeterats.

Finansiella intäkter uppgår till 12,3 mnkr, vilket är en ökning från föregående år med 4,8 mnkr vilken utgörs av utdelning från kommunens bostadsbolag AB SigtunaHem. Den utdelning som bostadsbolaget lämnat uppgår till 5,0 mnkr. Övriga finansiella intäkter utgörs främst, drygt hälften, av borgensavgifter som uttas från företag till vilka kommunen lämnat kommunal borgen som säkerhet för företagens upptagna lån. Främst har borgen lämnats till AB SigtunaHem. Den borgensavgift som uttagits under 2018 uppgår till 0,3 procent. Sammantaget uppgår de finansiella intäkterna till 0,8 mnkr mer än vad som budgeterats.

De finansiella kostnaderna har ökat med 4,1 mnkr jämfört med 2018 och uppgår till 13,5 mnkr, vilket samtidigt är 3,5 mnkr mindre än budget. I de finansiella kostnaderna ingår kostnader för värdesäkring av avsatta medel för framtida pensionsutbetalningar. Denna värdesäkring utgör 6,6 mnkr av de finansiella kostnaderna och är en ökning från 2017 med 3,3 mnkr. Räntekostnaden för upptagna lån, som under året minskat med 2,6 mnkr, uppgår till 6,4 mnkr en ökning sedan 2017 med 0,6 mnkr. Orsaken till de låga kostnadsräntorna är sänkta och extremt låga marknadsräntor (kommunens genomsnittliga räntenivåer redovisas i avsnittet med rubriken Avsättningar och skulder).

Finansnetto 2014-2018

Anges i mnkr

Budgetförutsättningar

Mål och budget är ett viktigt instrument för styrningen av kommunens verksamheter och ekonomi. Där klarläggs kommunens mål för verksamheten och hur de medel som anslagits av kommunfullmäktige ska användas. I kommunens löpande uppföljning redovisas sedan bedömd måluppfyllelse och om verksamheten bedrivs inom fastställd budget.

Kommunfullmäktige antog i november 2017 Mål och budget 2018-2020 med ett budgeterat resultat på 5,1 mnkr, vilket med låg marginal uppfyllde kravet på ekonomisk balans. I december 2017 fattade nämnderna sedan beslut om verksamhetsplan och detaljbudget.

Budgeten för 2018 inrymde en ökning av kommunens budgeterade nettodriftkostnader med sammanlagt 98,4 mnkr eller 4,1 procent.

Skatte- och statsbidragsintäkterna beräknades samtidigt öka med 93,8 mnkr eller 3,9 procent. Driftbudgeten för 2018 innehöll inga exploateringsvinster.

Skattesatsen 2018 är 20,00 procent vilket var oförändrat i förhållande till föregående år.

För personalrelaterade kostnadsökningar som ökade löner, indexregleringar och pensionskostnader avsattes 64,9 mnkr, vilket var 16,0 mnkr högre än budget 2016. Detta var till stor del kopplat till att pensionskostnaderna förväntades öka kraftigt mellan 2017 och 2018 samt en höjning av PO-pålägget. Löneökningarna för 2018 förväntades ligga kvar på samma nivå som 2017.

Det omfattande investeringsprogram som påbörjades 2003 fortsatte även under 2018-2020. Sammantaget planerades investeringar för ca 1 384 mnkr under den kommande treårsperioden varav 1 159 mnkr avsåg lokaler, 88 mnkr gator, vägar och parker och 137 mnkr avsåg inventarier och IT. Det omfattande investeringsprogrammet medförde att lånebördan och därmed de finansiella kostnaderna förväntades öka. Det medförde även att kostnaderna för avskrivningar förväntades öka under planperioden.

Som åtgärd för att ha handlingsberedskap, avsattes 5,0 mnkr i kommunstyrelsens anslag för oförutsett.

Nämndernas resultat

Nämnderna och kommunstyrelsen, exklusive kommunstyrelsens resultat från särskild verksamhet, redovisar ett underskott mot budget på 6,7 mnkr. Större avvikelser redovisas inom några verksamhetsområden, se nedanstående tabell.

Överskott	
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	8,5
Kommunstyrelsen	4,4
Kultur- och fritidsnämnden	1,4
Underskott	
Individ- och familjeomsorgsnämnden	-20,9
Överförmyndarnämnden	-0,8

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett överskott på 8,5 mnkr. Överskottet härleds framför allt till interkommunala ersättningar (IKE) inom gymnasieverksamhet 6,7 mnkr. Orsaken utgörs av att ett antal faktorer bland annat har antalet elever från Sigtuna kommun som börjat gymnasiet hösten 2018 blivit något färre än vad som budgeterats och en högre andel än tidigare har valt att läsa på Arlandagymnasiet. Vidare har intäkter från andra kommuner för ungdomar som valt att studera på Arlandagymnasiet kraftigt överstigit budgeten, både på gymnasieskolan (bl.a. på Flygteknik och Fordons- och transportprogrammet) och på gymnasiesärskolan.

Kommunstyrelsens verksamheter redovisar ett överskott med 4,4 mnkr. Den största avvikelsen finns inom kommunledningskontoret och är kopplade till trygghetsarbete där planerade åtgärder i syfte att stärka trygghet och säkerhet blivit försenade.

Kultur- och fritidsnämndens redovisar ett överskott på 1,4 mnkr. Överskottet genereras till sim- och badverksamheten främst med anledning av många besökare vid Midgårdsbadet under sommarperioden

Individ- och familjeomsorgen visar ett budgetöverskridande på -20,9 mnkr. Överskridandet fördelar sig mellan nämndens kärnverksamheter -7,6 mnkr och verksamheten med ensamkommande barn -17,1 mnkr. Överskridandet uppvägs till del av en positiv budgetavvikelse inom nämndverksamheten och den centrala administrationen. Myndighetsenheterna inom kärnverksamheten har haft omfattande placementskostnader vilka uppgått till betydligt högre belopp än det budgeterade, detta på grund av stort inflöde av barn och ungdomar. Barnenheten har även haft svårt att rekrytera socialsekreterare vilket inneburit höga konsultkostnader vilket ytterligare försämrat resultatet. Verksamheten med ensamkommande barn där omfattningen kraftigt reducerats har belastats med stora omstruktureringskostnader för både lokaler och personal samt att avslag på ersättning från Migrationsverket erhållits. Verksamheten med ensamkommande barn uppvisar i januari 2019 en budget i balans efter omställningsarbetet 2018.

Barn- och ungdomsnämnden redovisar sammantaget en ekonomi i balans med en positiv avvikelse på 0,1 mnkr. Inom nämndens verksamhetsområden finns betydande avvikelser. Grundskolan har sammantaget ett negativt resultat om -13,2 mnkr, där fritidshemmens överskridande utgör mer än det totala. Den största delen till fritidshemmens överskridande utgörs av högre kostnader för volymbaserade

grundresurser om 14,2 mnkr vilket förklaras av fler elever än budgeterat. I övrigt finns överskott i grundskoleverksamheterna förskoleklass, grundskola och inom grundsärskola samt avseende centrala resurser som inte tagits i anspråk som helt eliminerar överskridandet inom fritidshemsverksamheten.

Äldre- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott på 0,2 mnkr. Inom förvaltningen redovisar alla verksamheterna äldreomsorg, socialpsykiatri och omsorg av funktionshindrade mindre avvikelser mot budget. De avvikelser som finns utgörs främst av kostnader överstigande budget för externa placeringar inom äldreomsorgen (särskilt boende och köp av korttidsplatser) och avseende hemtjänst i ordinärt boende som till den största delen elimineras av överskott inom särskilda boenden i egen regi. Inom omsorgen för funktionsnedsatta finns överskott avseende LSS-personlig assistans (20-timmarsregeln) där brukarna under året minskat från 64 till 59 stycken, inom gruppboenden och avseende kostnader för daglig verksamhet. Överskottet minskas genom att kostnader avseende LSS både vad gäller externa placeringar och externt utförd personlig assistans överskrids. Vidare påverkas redovisat överskott av högre intäkter, bland annat bostadshyror, avgifter och återsökt mervärdesskatt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar ett positivt resultat på 0,4 mnkr som till övervägande del avser vakanser i anslutning till personalomsättning.

Överförmyndarnämnden överskridandet utgörs främst av ökade arvoden till gode män och lönekostnader till personal i anslutning till omhändertagande av ensamkommande barn.

Inom den centrala förvaltningen, under särskild verksamhet, redovisas en positiv budgetavvikelse på 13,1 mnkr. Realisations- och exploateringsvinster budgeteras inte men ingår i resultatet med 20,1 mnkr. Samtidigt har åtgärder av mindre värde på kommunens byggnader tillsammans med främst dubbla kostnader för skollokaler vid akuta renoveringsåtgärder kostnadsförts till ett värde av drygt 6 mnkr.

Räddningstjänsten som bedrivs samordnat med andra närliggande kommuner inom Räddningstjänsten Attunda visar ett mindre överskridande, 0,2 mnkr.

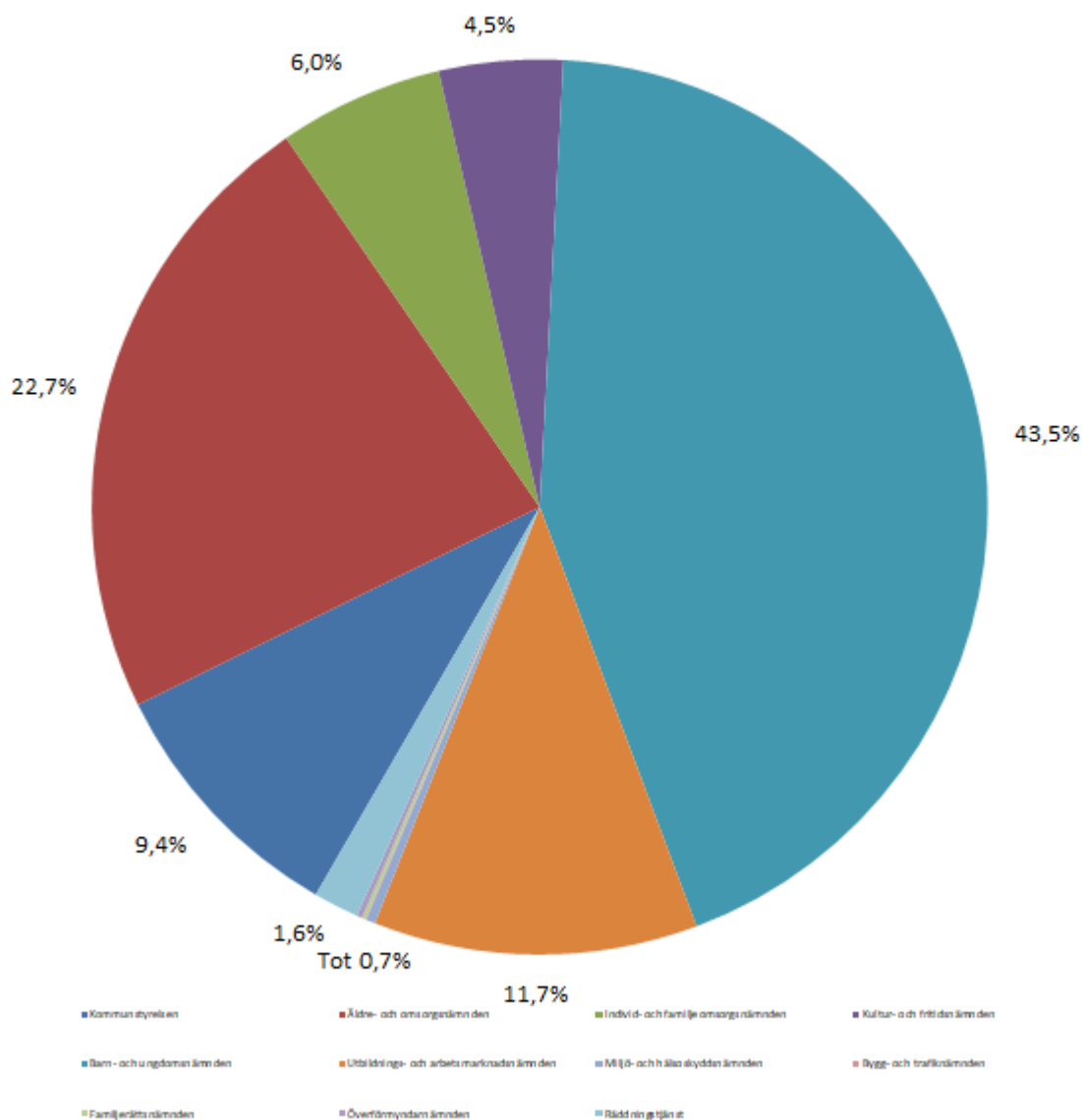
Anslag för oförutsett som avser avsatta resurser att användas vid särskilda behov har inte använts fullt ut.

Driftredovisning

Tkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Budget	Avvikelse	% av budget
Kommunstyrelse						
Kommunstyrelsen	666 808	438 305	228 503	232 888	4 385	98,1 %
Särskild verksamhet	549 011	495 382	53 629	66 735	13 106	80,4 %
därav:						
realisations- och exploateringsvinst					20 085	
pensionskostnader, semesterlöneskuld, interna poster m m					-726	
underhållsåtgärder, inventarier av mindre värde och kapitalkostnader					-6 253	
Räddningstjänsten	39 709	0	39 709	39 521	-188	100,5 %
Anslag oförutsett				2 055	2 055	
Fonder				-5 512	-5 512	
S:a kommunstyrelsen	1 255 528	933 687	321 841	335 687	13 846	95,9 %
Nämnder och styrelser						
Kultur- och fritidsnämnd	132 865	24 152	108 713	110 128	1 415	98,7 %
Barn- och ungdomsnämnd	1 838 848	780 396	1 058 452	1 058 505	53	100,0 %
Individ- och familjeomsorgsnämnd	181 403	36 342	145 061	124 118	-20 943	116,9 %
Äldre- och omsorgsnämnden	667 469	114 591	552 878	553 073	195	100,0 %
Utbild. och arbetsmarknadsnämnd	555 547	270 625	284 922	293 455	8 533	97,1 %
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	14 817	6 579	8 238	8 625	387	95,5 %
Bygg- och trafiknämnd	809	0	809	842	33	96,1 %
Familjerätt	3 108	0	3 108	3 084	-24	100,8 %
Överförmyndare	4 897	0	4 897	4 130	-767	118,6 %
Valnämnd	2 107	857	1 250	1 320	70	
S:a nämnder	3 401 871	1 233 541	2 168 330	2 157 280	-11 048	100,5 %
S:a samtliga	4 657 399	2 167 228	2 490 171	2 492 967	2 798	99,9 %

Nämndernas andel av totala driftskostnader 2018

Anges i procent

Investeringar

Under året har investeringar i materiella anläggningstillgångar genomförts för 267,3 mnkr (360,1 mnkr). Investeringsbidrag har erhållits med 4,9 mnkr (6,5 mnkr). Planenliga avskrivningar har belastat resultatet med 150,8 mnkr (133,1 mnkr). Dessutom har nedskrivning av anläggningvärde i anslutning till en brand av en förskola genomförts med 0,4 mnkr.

Vid fastställandet av Mål och budget för 2018 – 2020 uppgick budgeterade investeringar till 337,0 mnkr. Under verksamhetsåret har ombudgeteringar genomförts varför investeringsbudgeten totalt omslutit 538,9 mnkr (netto), att jämföra med de genomförda nettoinvesteringarna på 262,4 mnkr. Förse-nade och uppskjutna samt förändrade förutsättningar i investeringsverksamheten har inneburit att investe-ringar planerade till totalt en utgift av 276,5 mnkr inte genomförts under året. Av de uppskjutna projek-ten har 203,0 mnkr ombudgeterats till 2019. Av resterande budgeterade medel har en del klassifice-rats som underhållsåtgärder och kostnadsbokförts, 6,3 mnkr.

Bland projekt som förse-nats/uppskjutits ingår bland annat ny-, om- och tillbyggnation av skolor, för-skolor, åtgärder på kvartermark, anläggningar, gator och vägar. De enskilt största objekten som förse-nats är en utbyggnad av Steningehöjdens F-6 skola 45,6 mnkr, uppförande av en ny förskola i Valsta,

Brage, 37,8 mnkr, tillbyggnad av Sagaskolan 14,5 mnkr samt ombyggnad av två äldre hus i anslutning till Centralskolan i central Märsta 10,4 mnkr. För de projekt som fullföljts under året finns såväl avvikelser som överensstämmelse mellan de slutliga investeringskostnaderna och fastställd budget. Nedan redovisas hur genomförda investeringar fördelas mellan olika anläggningstyper (belopp i mnkr, netto).

Investeringar	Årsbudget	Årsutfall	Avvikelse
Byggnader och lokaler	365,5	151,2	214,3
Idrotts- och fritidsanläggningar	39,2	40,2	-1,0
Gator, vägar och infrastruktur	33,6	22,9	10,7
Parker, natur och miljövård	26,8	11,8	15,0
Mark	0,4	-	0,4
Övrigt	73,4	41,2	32,2
	538,9	267,3	271,6

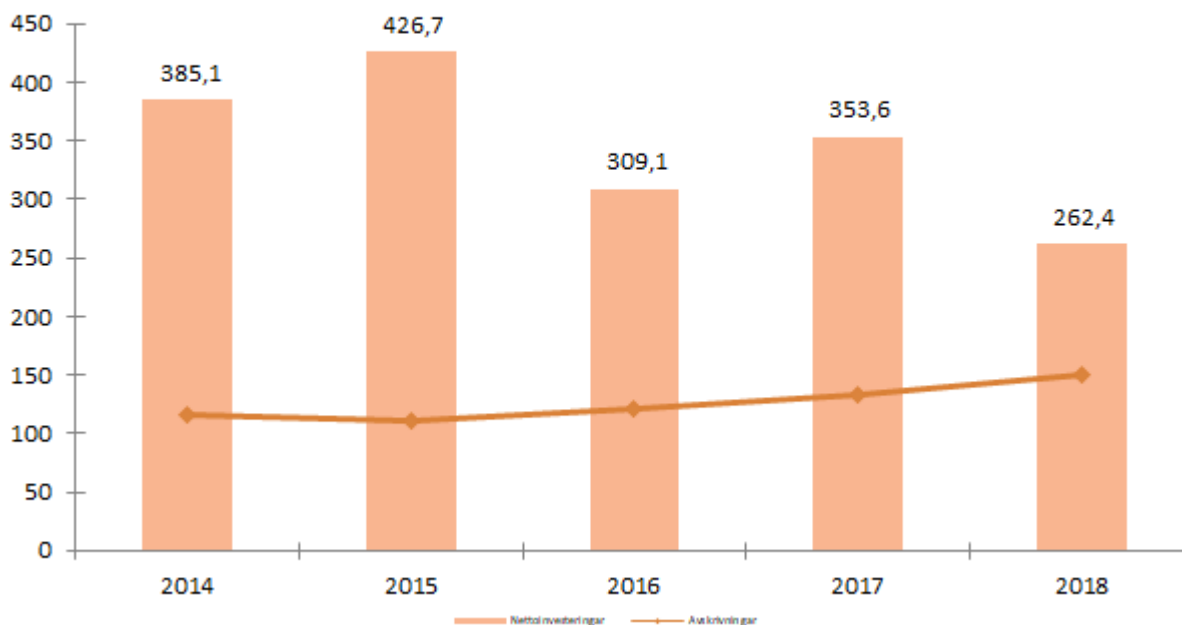
I nedanstående tabell redovisas under året större enskilda genomförda/pågående investeringsprojekt (belopp i mnkr)

Objekt	Budget	Årets investering (brutto)	Årets aktiveringar	Bedömd/slutlig projektkostnad	Förklaring
F-6 Centralskolan Märsta	189,5	11,3	185,0	185,0	Nybyggnation
f- 6 S.t.Pers skola	94,0	10,6	-	94,0	Ombyggnation
Skepptuna skola, kök	18,5	4,5	-	21,5	Ombyggnation
Steningehöjdens förskola	56,3	7,2	55,5	55,5	Nybyggnation
Brage förskola	117,0	20,4	-	117,0	Nybyggnation
Sigtuna fritidscenter	55,8	33,6	-	62,0	Ombyggnation
Kommunhus, ventilation	48,6	12,0	-	48,6	Ombyggnation

Vid årets slut uppgår de samlade materiella anläggningstillgångarnas bokförda värde till 2 693,7 mnkr (2 584,3 mnkr). Tillgångarnas marknadsvärde är svårbedömt med anledning av att tillgångar som vägar, skolor och förskolor etcetera saknar egentligt marknadsvärde. Dessa tillgångars värde ligger i nyttan för den kommunala verksamheten. Innehavet av aktierna i AB SigtunaHem, som är bokfört till 38,0 mnkr, har däremot ett betydligt högre marknadsvärde liksom delar av kommunens markreserv.

Nettoinvesteringar och avskrivningar 2014-2018

Anges i mnkr

Genomförda investeringar har finansierats med medel enligt tabellen nedan.

	2018	2017	2016
Självfinansiering (Årets resultat och avskrivningar)	62,9 %	38,1 %	37,7 %
Investeringsbidrag	1,8 %	1,8 %	5,1 %
Lån	-1,0 %	70,3 %	59,3 %
Övriga kapitalpåverkande förändringar	36,5 %	-9,5 %	-2,1 %
Summa	100,0	100,0	100,0

Av tabellen ovan framgår hur bruttoinvesteringarna finansierats. Under en följd av år har investeringarna främst finansierats genom upptagande av nya lån. En betydande förändring har skett under 2018 där investeringarna i förhållande till tidigare i betydligt högre grad självfinansierats. Egenfinansierade medel består av årets resultat och avskrivningar. Övriga kapitalpåverkande förändringar avser främst förändring som skett under året avseende avsättningar, förändringar av korta fordringar och skulder samt förändringar i kassan. Det är viktigt för kommunen att en betydande del av investeringarna självfinansieras. Om så sker bidrar det till att skapa långsiktiga förutsättningar för en stabil ekonomisk utveckling.

Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamheten inom kommunen har varit fortsatt omfattande. Ett betydande arbete med detaljplanering av tilltänkta bostadsområden har pågått och ett antal försäljningar av mark för affärs- och bostadsändamål har genomförts.

I det redovisade resultatet ingår exploateringsvinster med 20,6 mnkr (28,4 mnkr) vilket avser försäljning av mark för affärsverksamhet samt exploateringsförluster med 0,7 mnkr (0,0 mnkr).

Eget kapital

Förändringen av det egna kapitalet motsvaras av årets resultat vilket uppgår till 16,8 mnkr samt av den rättelse av redovisningsfel avseende pensionskostnader, -23,9 mnkr, som vid korrekt hantering skulle ha redovisats före år 2018. Efter förändringen uppgår det egna kapitalet till 938,4 mnkr. Vidare har under året en omDispositionering av innehållet i det egna kapitalet skett på sammanlagt 5,5 mnkr. Här har åtgärder finansierats genom att använda tidigare avsatta resurser till sociala investeringsfonden och kompetens- och utvecklingsfonden (2,5 mnkr) och från avsatta resurser för omstruktureringsåtgärder (3,0 mnkr). Vid utgången av år 2018 ingår i det egna kapitalet avsatta resurser för omstruktureringsåtgärder 107,0 mnkr, sociala investerings- och kompetens- och utvecklingsfonden 11,4 mnkr samt resultatutjämningsreserven 25,0 mnkr.

Avsättningar och skulder

Avsättningar för pensionsåtaganden, det vill säga intjänade och avtalade åtaganden för framtida pensionskostnader inklusive särskild löneskatt, kostnadsförs i anslutning till intjänandet (från och med 1998) eller efter särskilt beslut (exempelvis visstidspensioner). Den del av kostnadsförda pensioner som betalas ut som individuell del (69,7 mnkr inklusive lagstadgade avgifter 2018) redovisas som kortfristig skuld och regleras i mars månad kommande år. Övrig del (enligt KAP-KL) redovisas som avsättning. Avsättningen avser intjänad förmånsbestämd ålderspension, värdesäkring av tidigare intjänade pensionsrättigheter och avtalade garanti- och visstidspensioner inklusive lagstadgade avgifter och har under året ökat med 52,5 mnkr till totalt 346,5 mnkr. Ökningen från föregående år uppgår till 36,1 mer än ökningen var mellan tidigare år och utgörs till betydande del av de åtaganden som framkommit i anslutning till byte av pensionsadministratör. Merparten av beloppet 23,9 mnkr är kostnader som uppstod före år 2018 och har i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 14:1 redovisats direkt mot eget kapital.

Pensioner som intjänats före 1998 (inklusive värdesäkring) redovisas enligt den kommunala redovisningslagen som ansvarsförbindelse och uppgår per den 31 december 2018 till 829,9 mnkr inklusive löneskatt.

Avsatta medel för pensioner (skuldbokförda) tillsammans med de pensionsutfästelser som redovisas som ansvarsförbindelse har efter beslut i kommunfullmäktige återlånats och använts till finansiering av kommunens tillgångar.

I nedanstående tabell redovisas kommunens årliga pensionskostnader inklusive lagstadgade sociala avgifter för åren 2016-2018. Vidare framgår, per den 31/12 respektive år, kostnadsförd avsättning för framtida pensionsåtaganden samt pensionsåtaganden vilka redovisas som ansvarsförbindelse och kostnadsförs i anslutning till att utbetalning sker.

Mkr	2018	2017	2016
Pensionskostnad:			
Pensionskostnader inkl. lagstadgade avgifter (årlig)	153,2	128,2	135,8
Pensionssskuld:			
Avsatt till pensioner (vid bokslutstillfälle)	346,5	277,5	266,5
Ansvarsförbindelse pensionskostnader (vid bokslutstillfälle)	829,9	880,4	924,4
Summa pensionskulder (återlånad, se ovan)	1 176,4	1 157,9	1 190,9

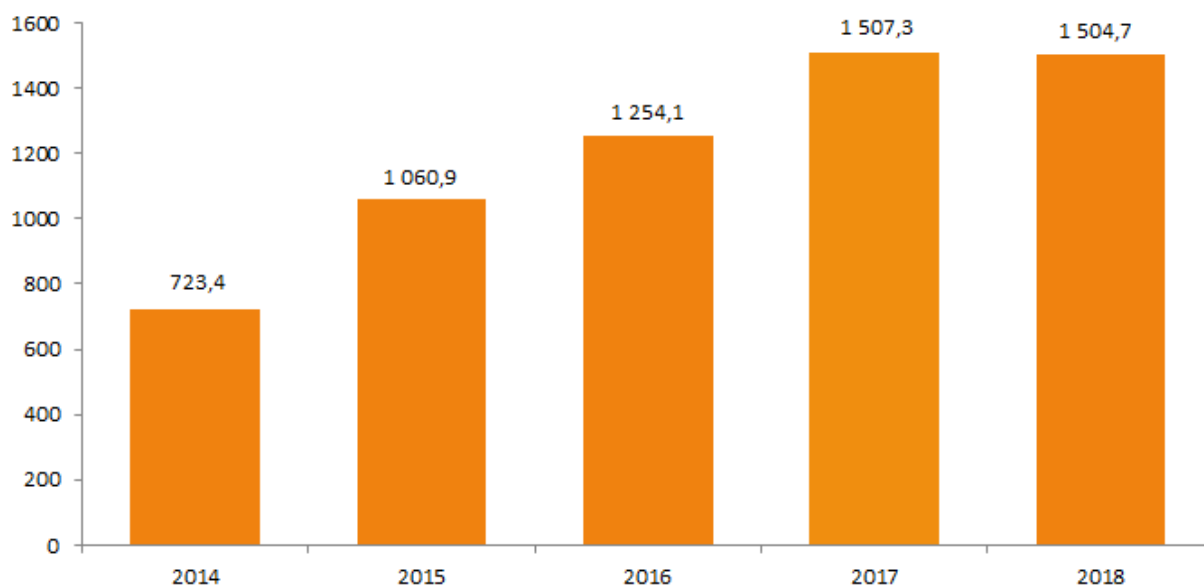
Pensionsrättigheterna, som redovisas som ansvarsförbindelse och kostnadsförs i anslutning till utbetalning (utbetalningen uppgick 2018 till 43,7 mnkr inklusive särskild löneskatt), kommer under de kommande 7 åren successivt att öka upp mot ca 50 mnkr/år för att sedan åter minska. Rättigheterna är därför viktiga att beakta vid en total ekonomisk bedömning och i anslutning till begreppet "god ekonomisk hushållning".

Kommunens upptagna lån uppgår per den 31 december 2018 till 1 504,7 mnkr vilket är en minskning med 2,6 mnkr sedan föregående årsskifte. Beviljad checkräkningskredit på 106 mnkr har ej utnyttjats.

Skuldsättningsgraden (totala skulder inklusive avsättningar i förhållande till balansomslutningen) uppgår till 71,3 procent vilket är ökning från föregående år med 0,1 procentenheter.

Låneskuld 2014-2018

Anges i mnkr per 31 december

Nedan redovisas den genomsnittliga upplåning på räntebärande lån som kommunen haft under året för såväl lån med rörliga som bundna räntevillkor och den genomsnittliga räntan på dessa lån.

	Upplåning, mnkr	Ränta
Checkkredit	-	-
Genomsnittlig upplåning 2018	1 452,1	0,44 %

Under året har in- och utlåningsräntorna varit extremt låga. Kommunens låneskuld har i stort varit oförändrad under året.

I kommunens finanspolicy regleras bland annat hur finansiella risker ska hanteras och hur återrapportering skall genomföras. Av policyn framgår att den genomsnittliga räntebindningen skall ligga mellan 2 till 4 år och att maximalt 50 procent skall förfalla inom 1 år. Avseende kapitalbindning skall maximalt 50 procent av kapitalet förfalla inom 1 år och den genomsnittliga kapitalbindningen bör inte understiga 2 år. Nedan framgår förhållandet för de senaste åren.

	2018	2017	2016
Kapitalbindning, förfall inom ett år	23 %	32 %	31 %
Räntebindning, förfall inom ett år	22 %	44 %	32 %
Tillgängliga likvida medel inklusive checkräkningskredit, mnkr	150,8	321,1	113,3

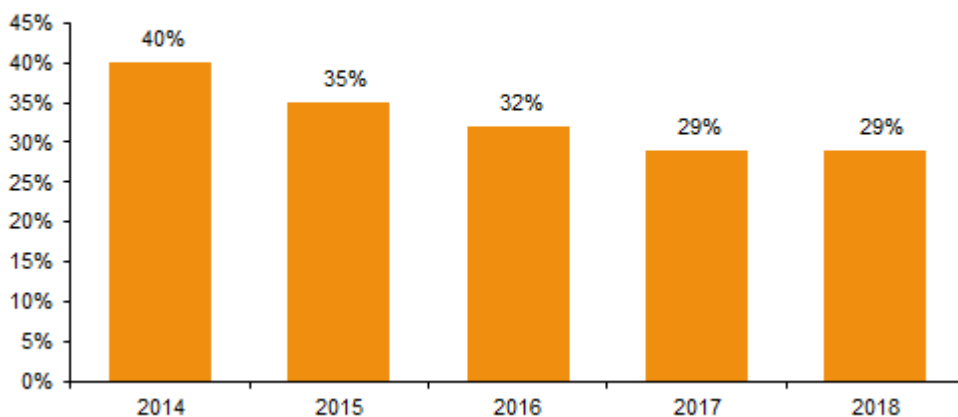
Soliditet

Soliditeten beskriver den långsiktiga betalningsförmågan och visar hur stor andel av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Under 2018 har kommunens soliditet förändrats marginellt från 28,8 procent till 28,7 procent. Kommunernas genomsnittliga soliditet uppgår preliminärt till cirka 50 procent. För en kommun är det dock svårt att ange en önskad nivå för en acceptabel soliditet, eftersom att den till stor del beror på huruvida kommunen äger eller hyr sina fastigheter. Vid bedömning av den ekonomiska situationen är det därför framförallt utvecklingen av soliditeten som är intressant att följa.

Soliditet 2014-2018

Anges i procent

Den soliditetsminskning som skett årligen under de senaste åren har avstannat under 2018. Främsta orsaken till utvecklingen är att investeringsnivån varit något lägre än tidigare år, att en större andel av denna finansierats med egna medel samt att tillgängliga likvida medel minskat under året.

Kommunen och bolagen

Kommunens resultatutveckling utgör en väsentlig del av den sammanställda redovisningen.

Resultatet för kommunen och bolagen uppgår till 61,7 mnkr (47,7 mnkr).

AB SigtunaHem visar under 2018 en fortsatt god utveckling. Efterfrågan på lägenheter är fortsatt hög. Under ett antal år har betydande underhållsåtgärder genomförts. Årets ombyggnation har omfattat 164 lägenheter varav 150 stycken ombyggnation enligt bolagets modell MINI, MIDI och MAXI. Totalt kvarstår 350 lägenheter att bygga om enligt modellen. Vidare förväntas under 2019 bolaget färdigställa 120 nyproducerade lägenheter. För verksamhetsåret visas för koncernen ett resultat efter skatt på 48,9 mnkr och i moderbolaget AB SigtunaHem uppgår motsvarande resultat till 50,1 mnkr.

Sigtuna Vatten & Renhållning AB påbörjade sin verksamhet den 1 oktober 2014 i anslutning till att VA- och renhållningsverksamheten överfördes från kommunal förvaltning till bolag. Bolagets resultat för verksamhetsåret uppgår till 0,1 mnkr. Under året har bolaget beslutat om lokalisering av en ny återvinningscentral i Märsta som beräknas kunna tas i bruk vid årsskiftet 2019/2020. Inom vatten- och avloppsverksamheten har två nya verksamhetsområden inrättats, i Rosersberg och inom Arlandaområdet, kopplat till utbyggnadsområden för bostäder och verksamheter.

Brandkåren Attunda som är organiserade som ett kommunalförbund med uppdrag i ett flertal norrortskommuner bedriver verksamhet i norra delen av Stockholm. För närvarande pågår en nybyggnation av en brandstation i Sollentuna.

Tagun AB som förvärvades 2011 äger fastigheten Södertil 1:6. På fastigheten har en till- och ombyggnad genomförts i vilken bland annat Sigtuna kommun hyr en lokal som utgör ett arkiv för museiföremål.

Energioperatörerna AB har mellan maj 2013 och juni 2016 bedrivit elproduktionsverksamhet. Under 2018 har bolaget varit vilande.

Risk och kontroll

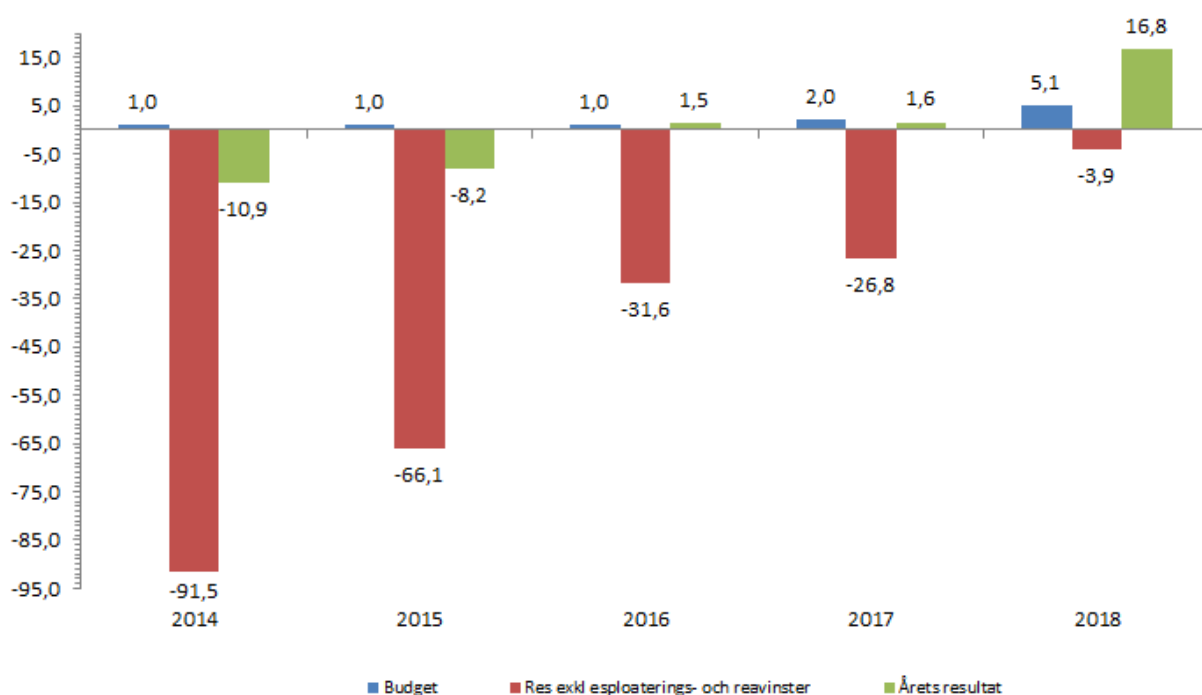
Budgetuppföljning och prognossäkerhet

Kommunens ekonomiska utveckling kan följas bl.a. genom att analysera budgetuppföljningar och bokslut. Förutom upprättande av årsbokslut upprättas årligen två delårsbokslut per den 30 april och den 31 augusti samt månatliga budgetuppföljningar för samtliga månader förutom januari och juni.

Nedan redovisas budgeterat resultat, resultat exklusive exploaterings- och realisationsvinster samt årets resultat för åren 2014 till 2018. Ingen justering av årsresultatet har skett med hänsyn till balanskravsutredningar för synnerliga skäl.

Budget och resultat 2014-2018

Anges i mnkr

I budgeterat resultat för 2014, 2015 och 2016 ingår exploateringsvinster med 69,0 mnkr, 59,0 mnkr respektive 39,0 mnkr.

Avvikelser mellan utfall och budget har funnits hela den redovisade perioden. De senaste åren har inte kommunens löpande verksamhet kunnat utföras inom tilldelad budgetram. För innevarande år uppgår underskottet till 6,7 mnkr. Under 2018 har avvikelserna mellan utfall och budget liksom tidigare år många orsaker. Aktuella budgetavvikelser framgår av redogörelsen för årets resultat och nämndernas resultat.

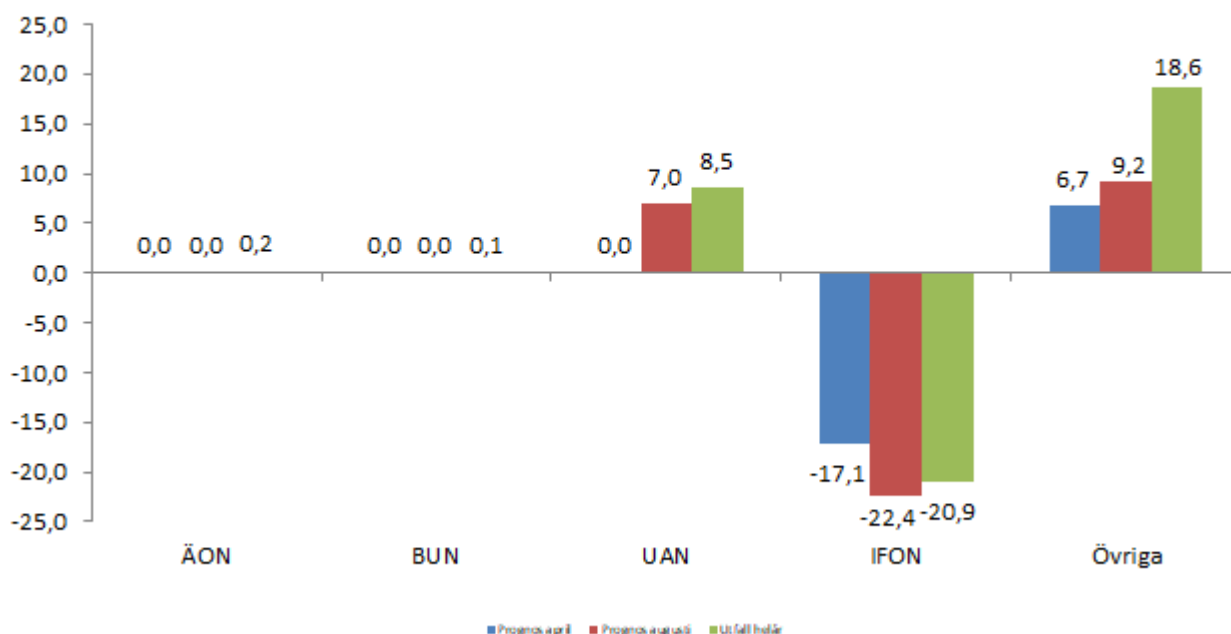
Redovisade delårsresultat har under verksamhetsåret uppgått till 3,8 mnkr (april) respektive 7,8 mnkr (augusti), att jämföra med årsresultatet 16,8 mnkr.

I anslutning till månadsuppföljningar och delårsbokslut lämnas prognoser för helårsresultatet. Vid respektive delårsbokslut har helårsresultaten 0,4 mnkr (april) respektive 5,9 mnkr (augusti) prognostiserats.

Nedan redovisas ett diagram som visar gjorda helårsprognoser vid respektive tidpunkt samt faktiskt årsutfall.

Prognoser och utfall för större nämnder 2018

Anges i mnkr

Äldre- och omsorgsnämnden och Barn- och ungdomsnämndens årsutfall följer mycket väl de prognoser som lämnats under året.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens utfall följer väl de prognoser som lämnats löpande. Överskottet återfinns till övervägande del avseende interkommunal ersättning.

Individ- och familjeomsorgsnämnden redovisar redan vid inledningen av verksamhetsåret ett befarat betydande budgetöverskridande. Överskridandet är främst en effekt av minskad verksamhet med flyktingar inklusive ensamkommande barn där organisationen inte i tid anpassats till den kraftigt förändrade verksamhetsvolymen samt placeringskostnader för såväl barn och unga.

Övriga verksamheters årsutfall har succesivt förbättrats i förhållande till de prognoser som lämnats under året. Utvecklingen har framförallt påverkats av exploateringsvinster och av att avsatta resurser för trygghetsarbete inte utnyttjats och åtgärderna inte genomförts i planerad takt.

Borgensåtaganden

Borgensåtagandet gentemot AB SigtunaHem uppgår vid årsskiftet till 1 986,3 mnkr. Total beviljad borgensram för bostadsbolaget är 2 093,9 mnkr. Skillnaden består av beviljade borgensbelopp för upptagande av lån som för närvarande inte utnyttjats. Av bostadsbolagets borgenslån är 53 procent upptagna hos Kommuninvest. Borgenslånen utgör 78 procent av bolagets totala lån, vilka per årsskiftet uppgår till 2 557,4 mnkr. Bostadsbolagets finansiella ställning och utveckling är mycket god. Det totala bokförda värdet på byggnader och mark uppgår till 2 890 mnkr (2017: 2 830 mnkr) vilket väl understiger marknadsvärdet i Stockholmsområdet. Den senast genomförda marknadsvärderingen indikerar ett marknadsvärde på ca 2 000 mnkr högre än bokfört värde. Det finns alltså en god täckning för kommunens åtaganden gentemot AB SigtunaHem.

AB SigtunaHem har sålt 147 lägenheter av sitt ursprungliga innehav på 160 lägenheter, varav 3 stycken under 2018. Av de sålda lägenheterna har 140 stycken sålts med realisationsvinst. Risker för att behöva infria ett kommunalt borgensåtagande bedöms som mycket låg.

Sigtuna Vatten och Renhållning AB har under verksamhetsåret upplånat 45 mnkr mot kommunal borgen vilken kvarstår vid bokslutstillfället.

Efterfrågan på småhus, och den därav följande höga prisnivån, har inneburit att risken för att behöva infria ett förlustansvar för förvärvslån i det närmaste upphört. Kommunens åtaganden uppgår till 0,1 mnkr (0,1 mnkr). Förlustansvaret tillkom under en period då kommunal borgen krävdes för att kunna få statliga lån. Detta statliga regelverk har upphört varför inga nya borgensåtaganden sker till privat byggnation.

Medlemskapet i Kommuninvest i Sverige AB medför även att varje medlem har ett solidariskt borgensåtagande för bolagets tillgångar och skulder. Vid årsskiftet uppgick kommunens andel av Kommuninvests totala skulder till ca 2 752 mnkr och fordringar till ca 2 780 mnkr vilket motsvarar ca 0,68 procent av bolagets balansomslutning.

Borgensåtagandena specificeras i not till balansräkningen.

Ansvarsförbindelser

Upptagna ansvarsförbindelser uppgår till 1 828,6 mnkr och avser intjänade pensionsrättigheter före 1998 inklusive särskild löneskatt på samt framtida kostnader för leasingåtaganden.

Känslighetsanalys

Kommunen är mycket känslig för förändringar i de ekonomiska förutsättningarna. Oplanerade händelser och beslut kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Det kan avse sådant kommunen själv inte råder över fullt ut såsom skatteunderlagets tillväxt, förändringar av statsbidrag, utjämningsssystem, räntor, centrala löneavtal med mera. Det kan även vara andra faktorer, som har att göra med kommunens kärnverksamheter.

För dessa faktorer ges i tabellen en bild av hur Sigtuna kommuns ekonomi påverkas av ändrade betingelser.

Händelse	Förändring, tkr
Ränteförändring, +/- 1 %	15 100
Löneförändring, +/- 1 %	17 200
Heltidstjänster, +/- 10 st	5 200
Generella statsbidrag för riket, +/- 500 mkr	2 300
Förändring utdebitering, +/- 1 kr	102 200
Förändrat skatteunderlag, +/- 1 %	21 100
Förändrad befolkning, +/- 100 st *	10 000
Bruttokostnadsförändring, +/- 1 %	29 000
Generell prisökning, +/- 1 %	11 700
Försörjningsstödsförändring, +/- 10 %	2 600
En familjehemsplacering, ett år	275
En HVB-placering unga, ett år	2 250
Ett barn i förskola per år	135
En elev i grundskolan per år	85
En elev i gymnasieskolan per år	103

1 * Siffran avser endast förändrade intäkter och tar inte i beaktande kostnadseffekter av befolkningsförändringen.

Generellt kan sägas att kommunen är konjunktürkänslig, det vill säga mycket beroende av hur tillväxten och sysselsättningen utvecklas på lokal och nationell nivå och den därav följande förändringen av skatteunderlaget. Känsligheten omfattar även beslut om statliga bidrag och förändringar i de utjämningsssystem som råder mellan kommunerna samt åtaganden kommunen tvingas göra utifrån så kallade rättighets- och skyddslag. Det finns också en stor känslighet gentemot utfallen i de centrala löneavtalen och dess földeffekter på kommunens pensionsåtaganden.

Situationen är inte unik för Sigtuna kommun utan gäller även för övriga kommuner i landet.

Avslutande kommentar - analys

Ekonomisk analys

Årets resultat uppgår till 16,8 mnkr vilket är 15,2 mnkr högre än föregående års resultat på 1,6 mnkr. I Mål och Budget 2018 ingår ej exploateringsresultat eller fondfinansierade aktiviteter (finansierade genom att kostnaderna försämrar resultatet och avräknas mot tidigare reserverade medel under eget kapital)

Årets resultat exklusive obudgeterade exploateringsvinster på 20,6 mnkr och obudgeterade fondfinansierade aktiviteter på 5,5 mnkr uppgår till 1,7 mnkr jämfört med budgeterat resultat på 5,1 mnkr.

Exploateringsvinster uppgår under 2018 till 20,6 mnkr jämfört med föregående år på 28,4 mnkr.

Årets resultat exklusive exploateringsvinster uppgår till -3,8 mnkr. Föregående år uppgick resultatet exklusive exploateringsvinster till -26,8 mnkr. Resultatet exklusive exploateringsvinster har förbättrats 2018 jämfört med föregående år men når inte budgeterad nivå på 5,1 mnkr. Nämnderna och kommunstyrelsen redovisar sammantaget mindre budgetavvikelser 2018 jämfört med föregående år.

Nämnderna och kommunstyrelsen har sammantaget inte bedrivit sin verksamhet inom den budgetram som fastställdes utan redovisar ett budgetöverskridande på sammantaget -6,6 mnkr (exklusive särskild verksamhet). Resultatet påverkas framförallt av individ- och familjeomsorgsnämndens kraftiga budgetöverskridande på -20,9 mnkr.

- Negativa avvikelser mot fastställd budget redovisas för individ- och familjeomsorgsnämnden (-20,9 mnkr), överförmyndarverksamheten som drivs tillsammans med Sollentuna och Upplands-Väsby kommun (-0,8 mnkr) samt ett mindre underskott inom familjerättsnämnden.
- Positiva avvikelser mot fastställd budget redovisas för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (8,5 mnkr) kommunstyrelsens verksamheter (4,4 mnkr), kultur- och fritidsnämnden (1,4 mnkr), miljö- och hälsoskyddsnämnden (0,4 mnkr) samt äldre- och omsorgsnämnden (0,2 mnkr). Övriga nämnder visar ett resultat i nivå med budget.
- Avsatta medel under anslag oförutsett har inte till fullo använts under året och lämnar ett överskott på 2,1 mnkr.
- Överskott finns även inom särskild verksamhet, sammantaget 13,1 mnkr. Inom särskild verksamhet regleras kommunövergripande poster. Där redovisas bland annat pensionskostnader, sociala avgifter enligt lag och avtal, exploateringsverksamhet, fördelning av nya kapitalkostnader mm. Större poster som påverkat utfallet negativt är pensionskostnader inklusive semesterlönekostnader och interna poster, inventarier av mindre värde samt underhållskostnader -7,5 mnkr. Samtidigt redovisas exploateringsintäkter totalt 20,6 mnkr, vilka inte budgeterats, för försäljning av mark för uppförande av bostads- och industribyggnader.
- Skatter och statsbidrag lämnar en positiv avvikelse mot budget med 4,8 mnkr. Löpande prognoser under året indikerade på ett överskott.
- De finansiella intäkterna har överstigit budget med 0,8 mnkr. Huvudsaklig orsak till detta är fler borgensavgifter än budgeterat. Kommunen har borgensåtaganden för bostadsändamål främst till AB Sigtunahem.
- De finansiella kostnaderna avviker positivt mot budget med 3,5 mnkr främst på grund av det extremt låga ränteläget (genomsnittlig ränta 2018 är 0,44 procent)

De avvikelser som uppmärksammats under året i anslutning till olika uppföljningar har analyserats i budgetarbetet för 2019 i syfte att skapa förutsättningar att bedriva verksamheterna inom tilldelade ekonomiska ramar. Avvikelser sent under verksamhetsåret är däremot svåra att beakta.

Under året har större förändringsarbete genomförts inom individ- och familjeomsorgsnämndens verksamhet för ensamkommande barn med anledning av föregående års underskott och förändrade ersättningsvillkor från Migrationsverket. Personalstyrkan har minskats och tomställda lokaler avlyfts nämnden för att hanteras av kommunens lokalstyrgrupp. I uppföljning per februari 2019 visar verksamheten för ensamkommande barn en budget i balans.

Större förändringsarbete har även skett inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhet. Personalstyrkan har minskats både på Arlandagymnasiet och på Arlanda Komvux inom ramen för den omställning som verksamheterna har gjort som en anpassning till den nya finansieringsprincipen med ersättning per elev. Inom Arlandagymnasiet beror personalminskningen även på att antalet elever på introduktionsprogrammet Språkintrödnung har minskat och att Restaurang- och livsmedelsprogrammet inte tog in några elever i årkurs ett till höstterminen 2018. På Arlanda Komvux beror minskningen av antalet anställda även på att fler vuxenstuderande har valt att studera hos andra utbildningsanordnare sedan anslutningen till auktorisationen samt att antalet studerande inom svenska för invandrare väntas minska. Även på Försörjningsstöd har behovet av anställda minskat under 2018, då antalet klienter minskat.

Under året har kommunstyrelsens utvecklingsenhet i enlighet med uppdragen som lämnats i Mål och Budget 2018 genomfört och till kommunstyrelsen redovisat ett antal analyser och rapporter i syfte att effektivisera kommunens verksamheter på såväl kort som lång sikt. Under året har effektiviseringar och besparingar genomförts med 20 mnkr utöver det förändringsarbete som ålagts respektive nämnd i Mål och budget 2018.

Utblick

För 2019 mattas högkonjunkturen av något när investeringstillväxten i både industri och bostäder minskar markant. Draghjälp från omvärlden bidrar dock till att tillväxttappet begränsas. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gör bedömning att konjunkturen når sin topp under 2018, och att en konjunkturavmattning kommer att synas allt tydligare under loppet av 2019. Därefter räknar SKL med att ekonomin går till ett konjunkturrellt normalläge och att tillväxttalen blir betydligt lägre.

Konjunkturinstitutet lyfter fram ett antal risker för prognosen framöver, exempelvis en eskalerande spiral inom världshandeln med nya handelshinder och motåtgärder. Oro finns kring hur Italiens offentliga finanser kommer att utvecklas. En annan risk är en brexit. Dessa risker skulle kunna få betydande effekter på svensk ekonomi, som kan förstärkas av eventuella földeffekter från turbulens på de finansiella marknaderna.

Kommunsektorn har uppvisat goda resultat senaste åren. Kommunerna redovisade ett resultat på omkring 24 miljarder kronor 2017. Resultatet motsvarade 4,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I dessa siffror ingick stora rea- och exploateringsvinster. Statistiska Centralbyråns sammanställning av de preliminära boksluten 2018 visar att kommunerna har ett positivt resultat på 13,8 miljarder kronor vilket är 9,7 miljarder lägre än föregående års resultat. Minskade verksamhetsintäkter påverkade resultatet negativt. En bidragande orsak till de minskade verksamhetsintäkterna är att statsbidragen minskade kraftigt till följd av att ersättningar relaterat till migration och asylmottagning minskat kraftigt. Sammantaget har kommunerna haft positiva resultat under de senaste tio åren med i genomsnitt en nivå på omkring 3,0 procent av skatter och generella statsbidrag. Kommunerna har alltså med god marginal klarat de 2 procent som kan sägas utgöra en tumregel för god ekonomisk hushållning för sektorn.

Kommunernas verksamheter finansieras till största delen av skatteintäkter. Dessa bestäms av skatteunderlagets utveckling och skattesatsen som respektive kommun beslutar om. Skatteunderlagets utveckling bestäms främst av utvecklingen av arbetade timmar samt timlöneökningar. Med stöd av konjunkturuppgången starka sysselsättningstillväxt har skatteunderlaget vuxit i snabb takt 2015–2017. Skatteunderlagets reala ökningstakt mattas betydligt när konjunkturen viker ner mot normalläge samtidigt som priserna stiger snabbare enligt SKLs bedömning.

Det demografiska trycket och rekryteringstrycket kommande år liksom den samtidiga försvagningen av skatteunderlagsökningen ställer kommunerna inför stora utmaningar enligt SKL. Långsiktigt är det nödvändigt att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna. Det handlar om att kunna hantera ökade volymer utan att kostnaderna ökar i samma takt och utan att kvaliteten försämras.

Sigtuna kommun har under flera år haft en betydande befolkningstillväxt som genererat en skattetillväxt samtidigt som årliga resultat redovisats som ligger under den resultatnivå på 2 procent av skatter och generella statsbidrag som kan sägas utgöra en tumregel för god ekonomisk hushållning för sektorn.

För 2017 visar kommunen ett resultat på 1,6 mnkr. För 2018 ett resultat på 16,8 mnkr vilket är 0,7 procent av skatter och generella statsbidrag. För 2019 budgeteras ett resultat på 24,8 mnkr exklusive exploateringsvinster, vilket motsvarar 1 procent av skatter och generella statsbidrag. Nämndernas budgethållning för 2019 visar i prognoser per februari en avvikelse på -3,3 mnkr. Utvecklingen kommer att följas nogsamt. I flerårsplan för år 2020 ligger ett resultat på 55 mnkr exklusive exploateringsvinster, vilket motsvarar 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

För att Sigtuna kommun fortsättningsvis ska ha en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling fordras att kostnadsökningarna anpassas till den intäktsökning som erhålls. Under perioden 2014-2018 har effektiviseringsuppdrag årligen genomförts. Även i *Mål och budget 2019-2021* förutsätts ett fortsatt effektiviseringsarbete.

Fram till och med år 2016 budgeterades exploateringsvinster i kommunens driftbudget. Från och med *Mål och Budget 2017-2019* ingår inte längre exploateringsvinster i driftbudgeten vilket ger möjlighet till resultatförbättring i det fall vinster genereras och därmed en förbättring av självfinansieringsgraden av investeringar framöver.

Sigtuna kommun är en av de kraftigast växande kommunerna i Sverige, med en befolkningstillväxt som under 2012-2016 har varierat mellan 1,6 och 3,3 procent. Om byggnationsplanerna i kommunens bostadsförsörjningsprogram genomförs i den takt som planeras kommer befolkningen att växa kraftigt även de närmaste åren framöver.

En kommun som växer så starkt får förutom ökade skatte- och statsbidragsintäkter också utmaningar i form av behov av kraftigt utökad kommunal service. För att möta detta planeras fortsatt kraftiga investeringar de kommande åren, framför allt i skolor och förskolor. Kommunens resultatnivå i kombination med ett omfattande investeringsbehov medför ett tillkommande finansieringsbehov. Omfattningen av nya egna investeringar i verksamhetslokaler kan begränsas genom förbättrad effektiviteten i befintliga lokaler samt att privata aktörer finansierar och driver verksamhet. Sammantaget bedöms investeringsbehovet medföra ett ökat lånebehov, samt att de framtida kapitalkostnaderna i form av avskrivningar och räntor kommer att fortsätta öka. Försäljning av exploateringsmark kommer även fortsättningsvis att genomföras, vilket bidrar till att finansiera investeringar och därmed begränsa låneskuldens ökning.

Viktiga förutsättningar för god ekonomisk hushållning är fortsatt effektivisering, god budgethållning, ökad självfinansiering och ökad måluppfyllelse. Detta kräver att ekonomistyrningen är fokuserad på effektiviseringar, investeringsvolym, investeringarnas självfinansieringsnivå och budgetföljsamhet. Den kraftiga tillväxten av arbetsplatser vid Arlanda och Rosersberg samt befolkningstillväxten i kommunen ställer också stora krav på kommunens strategiska planering och statliga infrastruktursatsningar i området.

Regeringen beslutade den 3 november 2016 att tillsätta en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av systemet för kostnadsutjämning för kommuner och landsting. Uppdraget innefattade att bedöma om tillräcklig hänsyn tas till flyktningmottagandet och att se över de ersättningar som går till glesare delar av landet. Utredningen överlämnades till regeringen i oktober 2018 och konstaterar att dagens kostnadsutjämning i huvudsak fyller sitt syfte men att mer fokus behöver ges åt socioekonomi och glesbygdens villkor. Förslaget föreslås träda i kraft år 2020. Finansdepartementet har remitterat SOU 2018:74, *Läte mer lika, Översyn av kostnadsutjämningen för kommuner och landsting*, bland annat till samtliga kommuner och landsting. Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 17 maj 2019. Förslaget till nytt system för kostnadsutjämning är ekonomiskt fördelaktigt för Sigtuna kommun. Införandet kan komma att ske senare än 2020 och kan även komma att påverkas av remissvaren.

Kommunen och de kommunala bolagen

Bolagen i Sigtuna kommun

Sigtuna kommuns bolagsstruktur omfattar verksamhetsområdet för bostadsförsörjning (AB Sigtuna-Hem), vatten-, avlopps- och renhållningsverksamhet (Sigtuna Vatten & Renhållning AB), räddningstjänst (kommunalförbundet Brandkåren Attunda), ett mindre bolag som äger och förvaltar en fastighet, Tagun AB samt Energioperatörerna AB som efter att ha avvecklat den energiproduktionsverksamhet som bedrevs fram till 30/6 2016, vid ett av de två vindkraftverk som kommunen äger, är vilande.

Av tabellen framgår aktuella bolag samt kommunens ägarandel. Den angivna procentsatsen anger hur stor kommunens andel är av bolagets totala aktieinnehav.

Ägarandel i kommunala bolag

Kommunalt bolag	Ägarandel
AB Sigtunahem	100 %
Sigtuna Vatten & Renhållning AB	100 %
Energioperatörerna AB	100 %
Tagun AB	100 %
Räddningstjänsten Attunda	21,4 %

Förutom ovanstående bolag har såväl kommunen som respektive bolag andelar i intressebolag, det vill säga andelar som för kommunens del understiger gränsen för att kunna utöva ett väsentligt inflytande.

Kommunen har intressen i följande bolag/företag/kommunalförbund:

Andelar i intressebolag

Kommunalt bolag	Ägarandel
Destination Sigtuna AB	ca 40%
Sigtuna Återvinning AB	9,7 %
Stockholmsregionens Försäkring AB	4,1 %
AB Vårlyjus	0,71 %
Stoseb	< 1%
Norrvatten	6,88 %
Käppalaförbundet	10,2 %

Det intresse som finns i de delägda företagen är verksamhetsrelaterade. För Norrvatten och Käppalaförbundet utgår kommunens intresse från att dessa bedriver verksamhet för vatten och avlopp och vår andel baseras på den mängd vatten vi köper respektive levererar till aktuellt företag/förbund. AB Vårlyjus representerar ett gemensamt kommunalt ägande av hem för vård och boende inom socialförvaltningens verksamhetsområde och Sigtuna Återvinning AB ansvarar för deponihantering vid sottippar inom kommunen. Destination Sigtuna AB är ett bolag vars syfte är att utveckla besöksnäringen i kommunen samt bedriva turistbyråverksamhet. Stockholmsregionens Försäkring AB är ett gemensamt företag mellan kommuner i Stockholmsregionen där delägarna försäkrar fastigheter och annat.

Utvecklad praxis inom området anger för kommunal verksamhet en tumregel om ett aktieinnehav om 20 procent för att bolaget ska ingå i en sammanställd redovisning. En vidare definition gör gällande att kommunen ska kunna utöva ett väsentligt inflytande i de bolag som ingår i redovisningen. I den sammanställda redovisningen har Destination Sigtuna AB utelämnats med hänsyn till bolagets ringa påverkan på den sammanställda redovisningen.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för 2018 uppgår till 61,7 mnkr (47,7 mnkr).

Investeringar

Investeringarna uppgår till totalt 797,9 mnkr (734,6 mnkr). Bland större gjorda investeringar ingår bland annat:

Investeringar

Objekt	Belopp	Förklaring
Sigtuna fritidscenter	33,6 mnkr	Ombyggnation
Brage förskola	20,4 mnkr	Nybyggnation
Brandstation Sollentuna	11,1 mnkr	Nybyggnation
Bostäder Sigtuna stadsängar	95,3 mnkr	Nybyggnation
Bostäder Kulturtorget	71,2 mnkr	Nybyggnation

Ekonomisk ställning

Den totala balansomslutningen uppgår till 7 076,4 mnkr. Det egna kapitalet uppgår till 1 780,1 mnkr.

Soliditeten har minskat sedan föregående år från 25,4 procent till 25,2 procent.

För AB SigtunaHem finns krav på soliditetsutveckling i ägardirektiven (15 procent kortsiktigt och 20 procent långsiktigt). Denna målsättning är för närvarande uppfylld då soliditeten per 31/12 2018 uppgår till 24,5 procent.

Personal

	2018	2017	2016
Antal årsarbetare	3 067	3 044	2 966
- varav kvinnor	2 336	2 285	2 249
- varav män	731	759	517

Antalet årsarbetare i kommunen och bolagen/förbundet har ökat med 23 under året och uppgår till 3 067. Ökningen sker främst inom Sigtuna kommun.

Utblick

AB SigtunaHem kommer under 2019 fortsätta med det omfattande ombyggnationsprogrammet, enligt modellen MINI, MIDI, MAXI, och planerar att genomföra ombyggnation av ytterligare 100 lägenheter. Vidare kommer nybyggnationer färdigställas vid Kulturtorget i Märsta (51 lägenheter) samt vid Sigtuna stadsängar (69 lägenheter).

Sigtuna Vatten & Renhållning AB ser förutom sedvanlig verksamhet med leverans av dricksvatten och hantering av avloppsvatten utmaningar i utveckling och utbyggnad av VA-nätet i kommunen. Under 2019 kommer vidare uppförande av en ny återvinningscentral i Märsta att påbörjas som förväntas kunna tas i drift vid årsskiftet 2019/2020. Vidare kommer VA-nät att fortsätta byggas ut i det nya bostadsområdet Sigtuna stadsängar.

Brandkåren Attunda fortsätter sitt huvuduppdrag att förebygga och hantera olyckor. För närvarande pågår nybyggnation av en brandstation i Sollentuna (i anslutning till europaväg 4) som beräknas kunna tas i bruk under december 2019.

Tagun AB fortsätter att förvalta den fastighet som bolaget äger.

Energioperatörerna AB avvecklade under 2016 sin elproduktionsverksamhet kommer att vara vilande under 2019.

Nyckeltal för kommunen och bolag

Nyckeltal för kommun och bolag (sammanställd redovisning)

Specifikation	2018	2017	2016	2015	2014
Antal invånare	48 130	47 146	46 274	44 786	44 085
Tillgångar (kr/invånare)	147 027	144 971	136 774	133 794	122 985
Skulder och avsättningar (kr/invånare)	110 042	108 113	100 249	96 046	83 793
Eget kapital (kr/invånare)	36 985	36 858	36 256	37 784	39 192
Balanslikviditet	0,82	0,94	0,76	0,70	0,70
Soliditet (%)	25,2	25,4	26,7	28,2	31,9

Uppgifter ur kommunens respektive bolagens årsredovisningar 2018

Mnkr	Sigtuna kommun	AB Sigtna-Hem	Tagun AB	Energioperatörerna AB	Sigtuna Vatten och Renhållning AB	Brandkåren Attunda
Omsättning	3 075,6	447,7	1,6	-	124,6	209,7
Årets resultat	16,8	48,9	0,3	-	0,1	2,3
Eget kapital	938,4	890,3	0,8	0,3	19,2	51,5
Balansomslutning	3 288,5	3 414,4	24,3	0,3	213,5	394,3
Balanslikviditet	0,9	1,0	1,3	-	0,3	1,7
Soliditet (%)	28,7	24,5	3,7	100,0	8,0	13,1

Sigtuna kommuns omsättning inkluderar skatteintäkter och statsbidrag.

Brandkåren Attunda anser förbundets redovisade ekonomiska data varav Sigtna kommuns andel utgör 21,4 %

Ekonomiskt utfall och ställning

Resultaträkning

Mnkr	Not	Koncernen		Kommunen	
		2018	2017	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1	1 089,7	1 084,1	567,3	576,6
Verksamhetens kostnader	2	-3 231,3	-3 176,6	-2 906,4	-2 865,2
Avskrivningar	3	-251,4	-230,7	-151,2	-135,7
Verksamhetens nettokostnader		-2 393,0	-2 323,2	-2 490,3	-2 424,3
Skatteintäkter	4	2 038,1	1 965,0	2 038,1	1 965,0
Statsbidrag	5	470,2	462,8	470,2	462,8
Finansiella intäkter	6	2,2	6,1	12,3	7,5
Finansiella kostnader	7	-55,8	-63,0	-13,5	-9,4
Resultat före extraordinära poster		61,7	47,7	16,8	1,6
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	8	61,7	47,7	16,8	1,6
Justering enligt balanskravsutredning				5,5	8,0
Balanskravsresultat				22,3	9,6
Finansiella nyckeltal					
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag				99,3 %	99,9 %
Finansnettots andel av skatteintäkter och statsbidrag				0,0 %	0,1 %
Nettokostnaderna och finansnettots andel					

Balansräkning

Mnkr	Not	Koncernen		Kommunen	
		2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	2,7	3,4	-	-
Materiella anläggningstillgångar					
- mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	6 236,6	5 863,8	2 575,0	2 478,3
- maskiner och inventarier	11	141,6	131,0	118,7	106,0
Finansiella anläggningstillgångar	12	123,0	145,7	175,2	167,9
Summa anläggningstillgångar		6 503,9	6 143,9	2 868,9	2 752,2
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter och förråd	13	84,7	81,9	83,4	80,6
Fordringar	14	326,0	280,1	273,4	240,5
Kortfristiga placeringar	15	0,1	0,1	0,1	0,1
Kassa och bank	16	161,7	328,8	44,8	215,1
Summa omsättningstillgångar		572,5	690,9	401,7	536,3
Summa tillgångar		7 076,4	6 834,8	3 270,6	3 288,5
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	17	1 780,1	1 737,7	938,4	945,5
- därav rättelse av tidigare felaktig redovisning		-23,9		-23,9	
- därav årets resultat		61,7	47,7	16,8	1,6
Avsättningar	18				
Avsättningar för pensioner, m.m.		375,3	321,4	346,5	294,0
Andra avsättningar		-	-	-	-
Summa avsättningar		375,3	321,4	346,5	294,0
Skulder					
Långfristiga skulder	19	4 219,6	4 037,0	1 541,2	1 568,8
Kortfristiga skulder	20	701,4	738,7	444,5	480,2
Summa skulder		4 921,0	4 775,7	1 985,7	2 049,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 076,4	6 834,8	3 270,6	3 288,5
Panter och ansvarsförbindelser					
- Ansvarsförbindelser, borgensåtaganden	21	792,6	322,2	2 255,8	2 414,3
- Ansvarsförbindelser, pensioner mm	22	1 832,4	1 914,0	1 828,6	1 910,1
Summa panter och ansvarsförbindelser		2 625,0	2 236,2	4 084,4	4 324,4

Kassaflödesanalys

Mnkr, indirekt metod	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat före finansiella poster	121,9	104,6	18,0	3,5
Avskrivningar	251,4	230,7	151,2	133,1
Realisationsvinster	-0,7		-0,1	-
Förändring av avsättningar	53,9	67,0	52,5	16,5
Värdesäkring av pensionsskuld	-6,6	-3,3	-6,6	-3,3
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-23,9	-	-23,9	-
	396,0	399,0	191,1	149,8
Erhållen ränta	2,2	6,1	0,7	0,7
Erhållna utdelningar	-	-	5,0	-
Erhållna borgensavgifter	-	-	6,6	6,8
Erlagd ränta	-55,8	-59,7	-6,9	-6,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringen av rörelsekapital	342,4	345,4	196,5	151,2
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och exploateringsfastigheter	-2,8	13,7	-2,8	13,5
Ökning(-)/Minskning(+) av kundfordringar	-2,7	14,5	-8,6	-18,6
Ökning(-)/Minskning(+) av övriga kortfristiga fordringar	-43,2	6,4	-24,3	40,1
Ökning(+)/Minskning(-) av leverantörsskulder	-0,2	19,3	-42,6	-2,5
Ökning(+)/Minskning(-) av övriga kortfristiga rörelseskulder	-37,1	31,9	6,9	41,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten	256,4	431,2	125,1	225,3
Investeringsverksamheten				
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-797,9	-734,6	-267,3	-360,0
Erhållna investeringsbidrag	4,8	15,5	4,8	15,5
Sålda immateriella tillgångar	3,6	0,2	-	-
Sålda materiella anläggningstillgångar	150,9	126,0	0,1	-
Utrangerade materiella anläggningstillgångar	8,1	29,4	1,8	15,5
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-7,3	-3,1	-7,3	-3,1
Amorteringar av finansiella anläggningstillgångar	28,5	0,3	0,1	-
Sålda finansiella anläggningstillgångar	3,2	0,3	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-606,1	-566,0	-267,8	-332,1
Finansieringsverksamheten				
Nyupplåning	207,6	303,2	-2,6	253,2
Säkerhet från exploateringsbolag	-25,0	36,5	-25,0	36,5
Amortering av skuld	-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	182,6	339,7	-27,6	289,7
Årets kassaflöde	-167,1	204,9	-170,3	182,9
Likvida medel vid årets början	328,8	123,9	215,1	32,2
Likvida medel vid årets slut	161,7	328,8	44,8	215,1

Redovisningsprinciper

Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper för kommunens årsredovisning följer Lagen om kommunal redovisning som trädde i kraft den 1 januari 1998. Vidare följs rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Avvikelser mot gällande rekommendationer finns vad gäller följande:

- *Periodisering av skatteintäkter* (rekommendation nr 4.2): Slutavräkning för 2018 års skatteintäkter har grundats på, men följer inte fullt ut Sveriges Kommuner och Landstings prognos för skatteavräkningen som publiceras i december 2018.
- *Redovisning av leasingavtal* (rekommendation nr 13.2): Alla leasingavtal som tecknats före den 1 januari 2003 redovisas som operationella leasingavtal.

Värdering av anläggningstillgångar

För immateriella och materiella anläggningstillgångar sker avskrivning från den tidpunkt tillgången tas i bruk. För varje tillgång sker planerlig avskrivning på ursprungligt anskaffningsvärde utifrån planerad livslängd. Aktiverade tillgångar har ett anskaffningsvärde som överstiger ett prisbasbelopp. Följande avskrivningstider används,

Byggnader 10 - 80 år

Gator, vägar, gång och cykelvägar 15 - 30 år

Maskiner och inventarier 3 - 10 år

Övriga anläggningstillgångar 10 - 30 år

Nedskrivning sker efter det att en individuell prövning visat att tillgångens värde väsentligt och varaktigt gått ned.

Värdering av omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas i allt väsentligt till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde på balansdagen (31 december), den så kallade lägsta värdets princip.

Exploateringsredovisning

Exploateringsfastigheter redovisas som omsättningstillgång från den tidpunkt nödvändiga beslut fattats och ett exploateringsprojekt påbörjats.

Notförteckning

Notförteckning

Not	Specifikation	2018	2017	Not	Specifikation	2018	2017
1	Verksamhetens intäkter						
	Jämförelsestörande poster som påverkat verksamhetens intäkter						
	Exploateringsvinster						
	- Industriexploatering	-	11,2				
	- Bostadsexploatering	20,6	17,2				
	Realisationsvinster						
	- Aktier	-	-				
	- Inventarier	0,1	-				
	- Fastigheter, bebyggda	-	-				
	summa:	20,7	28,4				
	Driftbudgetens bruttointäkter	2 167,2	2 011,9				
	- Avgår interna poster inom BUN	-597,7	-579,8				
	- Avgår interna poster mellan förvaltninga	-1 002,2	-855,5				
	summa:	567,3	576,6				
	Specifikation av årets intäkter						
	Taxor och avgifter	96,9	95,5				
	Bidrag	279,7	276,0				
	Övriga intäkter	190,4	205,1				
	summa:	567,0	576,6				
	<i>Koncernen</i>						
	Verksamhetens intäkter	1 183,1	1 178,3				
	- Avgår interna poster	-93,4	-94,2				
	summa:	1 089,7	1 084,1				
2	Verksamhetens kostnader						
	Jämförelsestörande poster som påverkat verksamhetens intäkter						
	Exploateringsförluster						
	- Bostadsexploatering	-0,7	-				
	summa:	-0,7	-				
	Driftbudgetens bruttokostnader	4 657,2	4 436,2				
	- varav av- och nedskrivningar	-151,2	-135,7				
	- Avgår interna poster inom BUN	-597,7	-579,8				
	- Avgår interna poster	-1 001,9	-855,5				
	summa:	2 906,4	2 865,2				
	Specifikation av årets kostnader						
	Personalkostnader inklusive pensioner	1 750,8	1 666,1				
	Bidrag	70,1	80,0				
	Entreprenader, köp av verksamhet m.m.	536,1	539,9				
	Material och tjänster	549,4	580,2				
	summa:	2 906,4	2 866,2				
	<u>Fördelning personalkostnader</u>						
	Arvoden och ersätt. förtroendevalda	8,8	7,6				
	Löner (anställda och uppdragstagare)	1 196,4	1 139,2				
	Sociala kostnader exkl. pensioner	372,8	355,7				
	Pensionskostnader, inkl. löneskatt	153,2	139,1				
	Övriga personalkostnader (utbildning, rekrytering, personalsociala, m.m.)	19,6	24,5				
	summa:	1 750,8	1 666,1				
	varav leasingkostnader	24,9	23,6				
	<i>Koncernen</i>						
	Verksamhetens kostnader	3 324,7	3 271,0				
	- Avgår interna poster	-93,4	-94,4				
	summa:	3 231,3	3 176,6				
3	Avskrivningar						
	Fastigheter och anläggningar	124,3	110,2				
	Fordon, maskiner och inventarier	26,5	22,9				
	Nedskrivning	0,4	2,6				
	summa:	151,2	135,7				
4	Skatteintäkter						
	Kommunalskatt	2 041,7	1 979,0				
	Definitiv slutavräkning 2016 resp 2015	-0,8	1,4				
	Prognos slutavräkning 2017 resp 2016	-2,8	-15,4				
	summa:	2 038,1	1 965,0				
5	Statsbidrag						
	Inkomstutjämningsbidrag	362,0	341,5				
	Kostnadsutjämningsbidrag	30,6	54,0				
	Utjämningsavgift LSS	-32,4	-29,0				
	Regleringsavgift	1,2	-0,4				
	Regleringsbidrag	6,2	-				
	Fastighetsavgift	70,0	68,0				
	Generella bidrag	32,6	28,7				
	summa:	470,2	462,8				
6	Finansiella intäkter						
	Utdelning	5,0	-				
0,6?	Räntor på utlämnade lån m.m.	0,7	0,7				
	Borgensavgifter	6,6	6,8				
	summa:	12,3	7,5				
	<i>Koncernen</i>						
	Finansiella intäkter	14,1	13,1				
	Avgår interna poster	-11,9	-7,0				
	summa:	2,2	6,1				
7	Finansiella kostnader						
	Räntor på upptagna lån	6,4	5,8				
	Ränta på pensionsrättigheter	6,6	3,3				
	Övriga finansiella kostnader	0,5	0,3				
	summa:	13,5	9,4				
	<i>Koncernen</i>						
	Finansiella kostnader	62,7	70,0				
	Avgår interna poster	-6,9	-7,0				
	summa:	55,8	63,0				
8	Balanskrav						
	Redovisning av uppfyllt balanskrav enligt kommunallagen 8 kap.						
	Årets resultat enligt resultaträkningen	16,8	1,6				
	- Avgår realisationsvinster	-0,1	-				
	- Använd kompetens- och utvecklingsfond	2,5	2,8				
	- Använd omstruktureringsfond	3,0	5,2				
	summa:	22,2	9,6				

Not	Specifikation	181231	171231	Not	Specifikation	181231	171231
9	Immateriella anläggningstillgångar			11	Maskiner och inventarier		
	Finansiell leasing				- Ingående anskaffningsvärde	251,5	211,7
	- Ingående anskaffningsvärde	1,2	1,2		- Årets investeringar	37,6	37,8
	- Årets investeringar	-	-		- Överfört fr pågående investeringar	-	2,0
	- Utgående anskaffningsvärde	1,2	1,2		- Årets utrangeringar/försäljningar	-	-
					- Utgående anskaffningsvärde	289,1	251,5
	- Ingående avskrivningar enl. plan	1,2	1,2		- Ingående avskrivningar enl. plan	-145,5	-122,6
	- Årets avskrivningar	-	-		- Årets avskrivningar	-24,9	-22,9
	- Utgående avskrivningar enl. plan	1,2	1,2		- Årets utrangeringar/försäljningar	-	-
					- Utgående avskrivningar enl. plan	-170,4	-145,5
	Bokfört värde	summa:	-		Bokfört värde	summa:	118,7 106,0
10	Mark, byggnader och anläggningar				<i>Koncernen</i>		
	Mark, byggnader och anläggningar				Anskaffningsvärde	362,8	327,7
	- Ingående anskaffningsvärde	3 082,1	2 982,3		Ackumulerade avskrivningar	-221,2	-196,7
	- Årets investeringar	116,6	81,8		Bokfört värde	summa:	141,6 131,0
	- Omklassificering från påg. anl.tillg.	296,4	48,4	12	Finansiella anläggningstillgångar		
	- Omklassificering till expl.tillg.	-	-10,6		Aktier och andelar	98,2	90,8
	- Investeringsbidrag	-17,5	-10,2		Obligationer	7,2	7,2
	- Ing värde på utrangerade tillgångar	-20,2	-9,6		Bostadsrätter	0,5	0,5
	- Utgående anskaffningsvärde	3 457,4	3 082,1		Långfristiga fordringar	69,3	69,4
					summa:	175,2	167,9
	- Ingående avskrivningar enl. plan	-1 013,0	-909,8	13	Exploateringsfastigheter		
	- Ing värde på utrangerade tillgångar	19,8	7,0		Exploateringsfastigheter	83,4	80,6
	- Ing värde på sålda tillgångar	-	-		summa:	83,4	80,6
	- Årets avskrivningar	-125,8	-110,2	14	Kortfristiga fordringar		
	- Utgående avskrivningar enl. plan	-1 119,0	-1 013,0		Kundfordringar	64,7	56,1
					Diverse kortfristiga fordringar	129,9	95,3
	Bokfört värde	summa:	2 338,4 2 069,1		Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	78,8	89,1
					summa:	273,4	240,5
	Pågående anläggningar			15	Kortfristiga placeringar		
	- Ingående anskaffningsvärde	409,2	226,8		Andelar i Europafond	0,1	0,1
	- Årets investeringar	113,1	240,4				
	- Investeringsbidrag	-3,8	-5,3		Posten avser en anonym gåva till utgrävning av Maria-kyrkan i Sigtuna. Aktuella fondmedel kommer att realiseras för att användas enligt givarens önskemål.		
	- Omklassificering till kostnad	-1,9	-2,3	16	Kassa och bank		
	- Omklassificering till inventarier	-	-2,0		Kassa	-	-
	- Omklassificering av inv. bidrag till anlägg	16,5	-		Bank	44,8	215,1
	- Omklassificering till anläggningar	-296,4	-48,4		summa:	44,8	215,1
	- Utgående anskaffningsvärde	236,7	409,2				
	Bokfört värde mark, byggnader och anläggningar	summa:	2 575,0 2 478,3				
	<u>Taxeringsvärden</u>						
	För fastigheter med åsatta taxeringsvärden fördelas värdet enligt nedan (flertalet fastigheter saknar taxeringsvärden då de är taxerade som specialbyggnad).						
	Byggnad	89,5	92,0				
	Mark	58,0	119,4				
	summa:	147,5	211,4				
	<i>Koncernen</i>						
	Anskaffningsvärde	8 478,6	7 896,5				
	Ackumulerade avskrivningar	-2 242,0	-2 032,7				
	Bokfört värde	summa:	6 236,6 5 863,8				

Not	Specifikation	181231	171231	Not	Specifikation	181231	171231
17	Eget kapital			20	Kortfristiga skulder		
	Ingående eget kapital	945,5	943,9		Leverantörsskulder	130,3	172,9
	Rättelse av tidigare felaktig redovisning	-23,9			Diverse kortfristiga skulder	57,4	59,4
	Årets resultat	16,8	1,6		Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	256,8	247,9
	summa:	938,4	945,5		summa:	444,5	480,2
	<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	25,0	25,0	21	Ansvarsförbindelser, borgensåtaganden		
	<i>varav för omstruktureringsåtgärder</i>	107,0	110,0		Borgen kommunala bolag	2 032,3	2 236,3
	<i>varav för kompetens/utvecklingsfond och social investeringsfond</i>	11,4	13,9		Kommunal borgen egna hem och småhus	0,0	0,1
	<i>Koncernen</i>				Brandkåren Attunda	25,3	-
	Ingående eget kapital	1 737,7	1 690,2		Käppalaförbundet	145,2	131,4
	Interna justeringar	-0,4	-0,2		Kommunalförbundet Norrvatten	54,0	46,5
	Rättelse av tidigare felaktig redovisning	-23,9	-		summa:	2 256,8	2 414,3
	Utdelning	5,0	-				
	Årets resultat	61,7	47,7				
	summa:	1 780,1	1 737,7				
18	Avsättningar						
	Avsatt till pensioner	241,0	236,8				
	Visstidspensioner	37,9	3,0				
	Särskild löneskatt	67,6	54,2				
	Garantiförpliktelser	-	-				
	summa:	346,5	294,0				
	Avsatt till pensioner avser intjänade kompletterings-, efterlevande- och KAP-KL-pensioner där ansvar för framtida fullgörande kvarligger hos kommunen.						
	Lämnade vistidspensioner kostnadsförs i anslutning till att beslut fattas.						
19	Långfristiga skulder			22	Ansvarsförbindelser, pensioner mm		
	Långfristiga lån	1 504,7	1 507,3		Leasingavgifter 2019/2018	146,7	148,7
	Säkerhet mot exploateringsföretag	36,5	61,5		Leasingavgifter 2020-2023/2019-2022	448,7	460,8
	Checkkredit (limit 106,0 mkr)	-	-		Leasingavgifter 2024-2028/2023-2027	403,3	445,7
	summa:	1 541,2	1 568,8		Intjänade pensionsrättighet. före -98	667,9	686,7
					Visstidspensioner	-	1,3
					Löneskatt på pensionskostnader	162,0	166,9
					summa:	1 828,6	1 910,1

Kommunen har även ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Bolagets totala förpliktelser uppgår per 2018-12-31 till 404,8 miljarder kr och totala tillgångar till 406,3 miljarder kr. Kommunens andel av Kommuninvests samlade nettotillgångar uppgår till 28,0 miljoner kr.

Ord och uttryck

Ord och uttryck	Förklaring
Avskrivning	Avskrivning genomförs efter individuell prövning enligt bedömd ekonomisk/teknisk livslängd dock lägst tre år. Avskrivning börjar i anslutning till att tillgången tas i bruk.
Balanslikviditet	Balanslikviditet utgörs av förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.
Balansräkningen	Balansräkningen ger information om ekonomisk ställning per den 31 december samt hur kapitalet använts (tillgångar) och hur det anskaffats (eget kapital, avsättningar och skulder).
Driftredovisningen	Driftredovisningen visar utfall av kostnader och intäkter i förhållande till budget för de olika nämndernas verksamheter. Redovisningen innehåller såväl externa som interna poster. Interna poster är transaktioner mellan kommunens förvaltningar/enheter.
Investeringsredovisningen	Investeringsredovisningen visar utgifter och inkomster för anskaffning/försäljning av varaktiga tillgångar. Med varaktiga tillgångar avses sådana som har en ekonomisk livslängd som överstiger tre år.
Kapitalkostnader	Kapitalkostnader är kostnader för internränta och avskrivningar som beräknas på kommunens anläggningstillgångar. Internräntan är en kostnad som förvaltningarna belastas med för det kapital som är bundet i tillgångarna medan avskrivningar motsvarar den värdeminskning som sker av anläggningstillgångarna.
Kassaflödesanalysen	Kassaflödesanalysen redovisar förändringen av likvida medel. Kassaflödet redovisas i tre steg, den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten.
Nedskrivning av anläggningstillgång	Nedskrivning av anläggningstillgång sker när värdet varaktigt har gått ned och efter individuell prövning.
Pensionsrättigheter, visstidspensioner	Pensionsrättigheter för visstidspensioner kostnadsförs löpande varefter de uppstår inklusive särskild löneskatt och redovisas enligt gällande rekommendation som avsättning i balansräkningen.
Pensionsrättigheter, nyintjänade	Nyintjänade pensionsrättigheter inklusive särskild löneskatt ingår i verksamhetens kostnader.
Periodisering	Periodisering av intäkter och kostnader sker enligt god redovisningssed. Det innebär att intäkter och kostnader för avsända kundfakturor och erhållna leverantörsfakturor tillgodoförts/belastat det verksamhetsår intäkten respektive kostnaden avser.
Exploaterings- och realisationsvinster/-förluster	Exploaterings- och realisationsvinster/-förluster vid försäljning av tillgångar har tillförts eller belastat verksamhetsresultatet och ingår i verksamhetens intäkter eller kostnader. Undantag sker om vinsten eller förlusten inte tillhör den normala verksamheten och uppgår till ett väsentligt belopp. I dessa fall redovisas resultatet som extraordinär intäkt eller kostnad.
Resultaträkningen	Resultaträkningen ger information om årets ekonomiska resultat för den kommunala verksamheten. Den visar intäkter och kostnader samt förändring av det egna kapitalet, dvs. årets resultat.
Skatteintäkter	Skatteintäkter för år 2017 har periodiserats, liksom tidigare år, utifrån en egen prognos som baseras på Sveriges Kommuner och Landstings prognos.
Skulder	Skulder där syftet med krediten är längre än ett år redovisas som långfristig skuld. Kommande års amorteringar redovisas således som kortfristig skuld.
Skuldsättningsgrad	Totala skulder inkl avsättningsars andel av summa tillgångar, uttryckt i procent.
Soliditet	Det egna kapitalets andel av summa tillgångar, uttryckt i procent.

Nyckeltal för kommunen

Fem år i sammandrag

Specifikation	2018	2017	2016	2015	2014
Allmänt					
Folkmängd, antal	48 130	47 146	46 274	44 786	44 085
Kommunal utdebitering, kr	20,00	20,00	20,00	19,98	19,98
Personal					
Personalkostnader, mnkr	1 751	1 666	1 582	1 485	1 430
Anställda, antal årsarbetare	2 904	2 883	2 807	2 673	2 594
Ekonomi					
Externa intäkter, mnkr	3 076	3 005	2 892	2 731	2 669
Externa kostnader, mnkr	2 906	2 865	2 764	2 623	2 589
Avskrivningar, mnkr	151	137	122	111	116
Årets resultat, mnkr	17	2	2	-8	-11
Anläggningstillgångar, mnkr	2 869	2 752	2 553	2 367	2 045
per invånare, kr	59 609	58 372	55 171	52 851	46 388
Långfristig låneskuld, mnkr	1 505	1 507	1 254	1 061	723
per invånare, kr	31 269	31 965	27 099	23 690	16 400
Soliditet, % (exkl pensionsåtagande)	29	29	32	35	40
Långfristiga skulder i förhållande till anl.tillgångar, %	52	55	49	45	35
Omsättningstillg. i förhållande till kortfrist. Skulder, %	91	107	88	77	74
Ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden, mnkr	2 256	2 414	2 426	2 255	1 866
Pensionsåtaganden, mnkr	830	854	882	927	911

Vart gick skattepengarna?

100 kr i skatt till kommunen användes under året på följande sätt

Belopp kr	Verksamhet
23,71	till grundskola år f-9
14,80	till förskola
12,80	till vård och omsorg om äldre
8,29	till verksamhet för funktionshindrade
8,05	till gymnasieskola
6,93	till fritidsverksamhet främst för barn och ungdomar
5,91	till individ- och familjeomsorg
4,78	till kommunövergripande administration
3,80	till infrastruktur, fysisk planering och naturvård
2,12	till arbetsmarknadspolitiska åtgärder inkl ekonomiskt bistånd
1,63	till räddningstjänst
1,53	till psykiatriverksamhet
1,49	till bibliotek och kulturverksamhet
1,47	till vuxenutbildning
0,99	till kommunfullmäktige och nämndverksamhet
0,84	till kulturskola
0,32	till miljö- och hälsoskyddsverksamhet
0,20	till överförmynderiarbete
0,16	till risk- och säkerhetsåtgärder
0,13	till familjerättsarbete
0,05	till genomförande av allmänna val

Kommunstyrelsen

Val till kommunfullmäktige

Deltagande i valet till kommunfullmäktige 9 september 2018 uppgick till 76,80 procent av de röstberättigade. Detta är en minskning jämfört med valet 2014 då 77,65 procent av kommunens röstberättigade deltog. Alliansen tillsammans med Samling för Sigtuna fick majoritet i kommunfullmäktige med 27 mandat av 51. Det nya kommunfullmäktige tillträdde 18 oktober för mandatperiod fram till 14 oktober 2022. Den nya Kommunstyrelsen med fem partier i majoritet - Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet; Kristdemokraterna och Samling för Sigtuna - tillträdde 1 januari 2019. Olov Holst (M) fortsatte som ordförande i kommunstyrelsen.

Personer som hade uppdrag i Kommunstyrelsen under perioden 1 januari 2018 - 17 oktober 2018

Bengt Andersson, V	Ersättare	Abir Karademir, S	Ledamot
Lars Andersson, S	Ersättare tom 180524 Ledamot from 180525	Ibrahim Khalifa, S	Ledamot
Niklas Andersson, V	Ersättare	Lars Lagerdahl, M	Ersättare
Mattias Askerson, M	Ersättare	Evalena Lindqvist, S	Ledamot
Marie Axelsson, S	Ledamot	Ronnie Lundin, S	Ledamot
Gunnar Balfe, M	Ersättare	Anna Malm Kelfve, M	Ersättare
Veronica Barkman, M	Ersättare tom 180524	Thore Nyman, S	Ersättare
Pernilla Bergqvist, L	2 :e vice ordförande	Steffen Oxenvad, S	Ersättare
Karsten Bjärbo, KD	Ledamot	Dmytro Pronchev, -	Ersättare
Lars Björling, SFS	Ledamot	Rolando Rosales, S	Ersättare from 180525
Josefin Brodd, M	Ersättare	Dan Rosenholm, L	Ledamot
Gill Brodin, C	Ledamot	Berit Starkenberg, S	Ersättare tom 180430 Ledamot from 180501
August Eriksson, M	ersättare	Mats Weibull, M	Ledamot
Gun Eriksson, S	Adjungerad ledamot	Karolina Windefalk, MP	Vice ordförande
Johan Henrikson, M	Ersättare	Marianne Åslin, S	Ersättare from 180501
Olov Holst, M	Ordförande	Rune Öhlund, SD	Ersättare
Mia Hämäläinen Persson, S	Ersättare		
Gunilla Johansson, S	Ledamot		
Johnny Johansson, -	Ledamot		

Personer som hade uppdrag i Kommunstyrelsen under perioden 18 oktober 2018 - 31 december 2018

Niklas Andersson, V	Ledamot	Ronnie Lundin, S	Ledamot
Mattias Askerson, M	Ledamot	Anna Malm Kelfve, M	Ledamot
Marie Axelsson, S	2 :e vice ordförande	Peter Nilsson, SD	Ersättare
Pernilla Bergqvist, L	Ledamot	Hendrik Nyman, L	Ersättare
Karsten Bjärbo, KD	Ledamot	Thore Nyman, S	Ersättare
Lars Björling, SFS	Ledamot	Rolando Rosales, S	Ersättare
Josefin Brodd, M	Ersättare	Berit Starckenberg, S	Ledamot
Gill Brodin, C	Ledamot	Sören Sundh, SD	Ledamot
Kerstin Erholm Forssman, SfS	Ersättare	Rosanna Ternborg, SD	Ersättare
Gun Eriksson, S	Ersättare	Mats Weibull, M	Vice ordförande
Jennifer Grede, C	Ersättare	Karolina Windefalk, MP	Ledamot
Bengt Hellström, KD	Ersättare		
Johan Henrikson, M	Ersättare		
Olov Holst, M	Ordförande		
Gert Höglund, SD	Ledamot		
Gunilla Johansson, S	Ersättare		
Abir Karademir, S	Ersättare		
Henrik Kelfve, M	Ersättare		
Lars Lagerdahl, M	Ersättare		

Sigtuna kommuns organisation

